

RES ACADEMICAE

ISSN 1428/3107

Nr 1/2012

Biuletyn Informacyjny
Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie

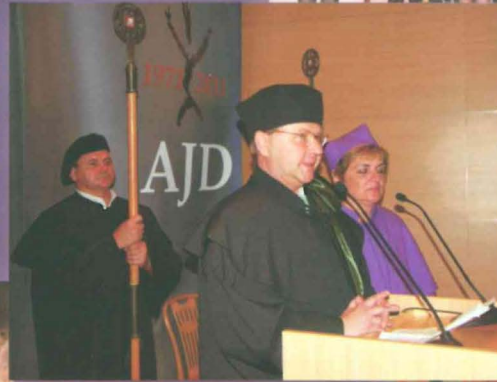
WIELE KIERUNKÓW STUDIÓW, KAŻDY NA FALI

REKRUTACJA NA STUDIA 2012/2013

AKADEMIA IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE
www.ajd.czyst.pl, znajdziesz nas również na facebook-u

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO 2011/2012

Fot.: arch.

KOLEDOWANIE U JANA D.

Fot.: arch.

Zimy czas - dobry dla Czytelników

Za oknem pełnia zimy, czyli czas długich wieczorów. Pora roku więc sprzyja czytaniu książek, opracowań oraz czasopism. Redakcja „Res Academicae” liczy więc, że znajdziecie Państwo choć odrobinę czasu i poświęcicie minimum uwagi na przejrzenie zawartości pierwszego wydanego w 2012 roku numeru biuletynu Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie.

Jak zwykle piszemy o naszych osiągnięciach. Z pewnością na uwagę zasługują inwestycje. Powiększa się lista tych, które zostały już zrealizowane, informujemy o postępie tych, gdzie prace właśnie zostały rozpoczęte. Piszemy także o „budowlanych” planach akademików na najbliższe miesiące, a nawet lata.

Przez ostatnie miesiące nie zabrakło sukcesów naukowych. Wśród nich tak ważnych jak odznaczenie medalami naszych pracowników przez prestiżowe środowiska naukowe, jak również najważniejsze osoby w państwie. Szczególnie miło jest nam informować Czytelników o kolejnym prawie do nadawania stopnia doktora, które uzyskała nasza Akademia. Od połowy grudnia Wydział Filologiczno-Historyczny może promować w ten sposób naukowców w dyscyplinie „literaturoznawstwo”. Gratulując sukcesu, redakcja „Res...” oraz całe środowisko akademickie liczy na następne uprawnienia. Wszak każde uprawnienie zbliża nas do podjęcia starań o przekształcenie w uniwersytet. Liczymy, że już wkrótce stanie się to faktem i kolejnym sukcesem, który skrzętnie opisujemy.

Tymczasem, aby do wiosny! Z pewnością ta piękna pora roku przyniesie nowe wyzwania i stanie się inspiracją do podejmowania i realizacji ambitnych planów pracowników, studentów, a także wszystkich przyjaciół naszej Akademii.

Redakcja

PROFESOR NA MEDAL

Za wybitne zasługi w pracy naukowo-badawczej prezydent RP Bronisław Komorowski wyróżnił prof. dr. hab. Tadeusza Dubickiego. Pracownik Instytutu Historii AJD odebrał z rąk Prezydenta RP Krzyż kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

Serdecznie gratulujemy!

Profesor Dubicki podczas otrzymywania Krzyża Komandorskiego Orderu Zasługi dla Kultury Republiki Rumunii.
fot.: arch.

SPIS TREŚCI

Od Redakcji	3
Profesor na medal	3
41. inauguracja roku akademickiego	4
Laudacja dla Profesora Bara	5
Cieszę się z tytułu profesora honorowego	6
Trzeci doktorat dla AJD	7
Nasze inwestycje	8
Fundacja Humboldta wspiera budowanie zespołu badawczego	9
Jak edukować seniorów?	9
Stowarzyszenie z Długoszem	9
Medal dla Profesora	10
Jakub Błaszczykowski studentem AJD	10
Seminaria Wydziału	
Matematyczno-Przyrodniczego	11
Kolejna konferencja Instytutu Edukacji	
Przedszkolnej i Szkolnej	14
Przyszłość pracy socjalnej	15
Edukacja na styku kultur	16
Dokąd zmierzasz Unio?	17
W świątecznej atmosferze	17
Podstawy edukacji.	
Propozycje metodologiczne	18
Z żalobnej karty	
doc. dr Andrzej Lisiecki	19
Wśród starych fotografii	20
Podróż do źródeł języka polskiego	20
Doroczny koncert Instytutu Muzyki	21
W pejzażu dźwiękowym Częstochowy	21
Zaczarowany świat Justyny i jej modelek	22
Wystawa o nas samych	22
Droga bibliotekarza dyplomowanego	23
Gdzie jesteś czytelniku?...	23
AJDart	24
„Pedagogika” on-line	25
Międzywydziałowe Koło Pomocy i Wsparcia	26
Przeciw karze śmierci	27
Rozświetl skrawek nieba	27
Z uśmiechem do dzieci	28
„Skrzat” ewakuowany	28
Echa kosmosu w AJD - 2011	29
Rekord pobity	29
Student z Wikipedii	30

41. INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO

Przemówienie JM Rektora AJD dr. hab. inż., prof. AJD Zygmunta Bąka wygłoszone podczas 41. Inauguracji Roku Akademickiego 2011/2012. Z uwagi na niedyspozycje JM Rektora, nowy rok akademicki otworzył prof. dr hab. Józef Drabowicz, prorektor ds. nauki.

Wysoki Senacie, Dostojni Goście, Drodzy Pracownicy i Studenci naszej Uczelni,

po raz czterdziesty pierwszy inauguruje nowy rok akademicki w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Mijający rok był rokiem jubileuszu czterdziestolecia naszej Uczelni. Było to święto całej społeczności akademickiej. Wyrażam wielkie zadowolenie, że ten ważny jubileusz przeżywali z nami Nasi oddani przyjaciele. Chciałbym podziękować im wszystkim za udział w imprezach roku jubileuszowego. Wyrażam jednocześnie nasze nadzieje na równie duże zaangażowanie w kolejnych latach działalności naszej Uczelni.

Szanowni Państwo,

w mijającym roku kontynuowaliśmy dzieło rozbudowy bazy lokalowej AJD. Kilka lat temu podjęliśmy to trudne wyzwanie i dzisiaj możemy pochwalić się kolejnymi sukcesami. Niedawno rozpoczęła się budowa nowoczesnego obiektu dla Wydziału Nauk Społecznych. Budynek powstaje na działce przy ul. Zbierskiego. Będzie liczył ok. 6 tys. metrów kwadratowych, a jego budowa będzie kosztować ok. 40 mln złotych. Spodziewamy się, że studenci rozpoczną naukę w nowym obiekcie już w 2013 roku. Jestem pewien, że powstanie tego obiektu to kolejny element tworzącego się kampusu uczelnianego, który stanie się materialną bazą przyszłego uniwersytetu. To nie jedyne prace budowlane jakie podjęliśmy w minionym roku. Polepszeniu naszej bazy lokalowej służyć będą również remonty budynków znajdujących się przy al. Armii Krajowej 13/15 oraz przy ul. Dąbrowskiego. Słowa szczególnych podziękowań chcę przekazać naszym parlamentarzystom upływającej kadencji. Bez ich działań i zaangażowania realizacja tych zadań nie byłaby możliwa.

Szanowni państwo, drogie koleżanki, drodzy koledzy, rozpoczynający się rok, to czas kolejnych zmian w prawie o szkolnictwie wyższym. Wejście w życie nowych przepisów rodzi szanse i nadzieje na szybszy rozwój i nowe sukcesy w szczególności młodszych kolegów. Zmusza jednak do szeregu działań, które należy poczynić, by przystosować prowadzony w naszej uczelni proces badań naukowych i dydaktyki do wymogów i współczesnych standardów. Dziękując wszystkim za Wasze starania w mijającym roku, proszę o jeszcze silniejsze zaangażowanie w pracę w roz-

Prorektor ds. nauki prof. dr hab. Józef Drabowicz, fot.: arch.

poczynającym się właśnie czterdziestym pierwszym roku działalności Akademii im. Jana Długosza. Nowy rok zainauguruje 740 pracowników. W gronie tym znajduje się ponad 480 nauczycieli akademickich, w tym prawie 130 samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych.

Szanowni Państwo, Drodzy Studenci,

serdecznie witam studentów pierwszego roku studiów. Cieszę się, że wybraliście naszą Akademię jako miejsce, gdzie zamierzacie zdobywać nową wiedzę i umiejętności.

Studiowanie i zdobywanie wiedzy to jeden z przywilejów młodości. Uczelnia stwarza Wam szeroki wachlarz możliwości, oferując liczne kierunki studiów i aktywność w szeregu kół naukowych. W rozpoczynający się rok wchodzimy z 26 kierunkami kształcenia na studiach licencjackich (I stopnia), magisterskich (II stopnia) i doktoranckich (III stopnia). W minionym roku akademickim rozpoczęto kształcenie drugiego stopnia na kierunkach: grafika, malarstwo, wychowanie fizyczne oraz I stopnia na turystyce i rekreacji. W roku akademickim 2011/2012 rozpoczynamy kształcenie na dwóch nowych kierunkach: biologii i pracy socjalnej. Ogółem na wszystkich kierunkach studiów w AJD naukę rozpocznie ponad 7 tysięcy studentów. Społeczność akademicka naszej uczelni uczyni wszystko aby lata spędzone w Akademii były dla Państwa czasem pełnego rozwoju intelektualnego i dobrze przygotowały Was do pracy zawodowej.

Szanowni Państwo, Drodzy Przyjaciele naszej Akademii,

chciałbym raz jeszcze podziękować wszystkim, którzy współpracowali z nami w minionym roku akademickim. Kierując te słowa do Was parlamentarzystów, samorządowców, przedstawicieli instytucji i firm, pragnę złożyć podziękowania za dotychczas okazaną życzliwość i przychylność. Chciałbym równocześnie poprosić Was, Drodzy Przyjaciele, o przekazanie wyrazów szacunku i podziękowań za dotychczasową współpracę wszystkim środowiskom i osobom, które reprezentujecie. Proszę jednocześnie o dalszą współpracę i poparcie, gdyż są one czynnikami niezbędnymi do rozwoju szkolnictwa wyższego w Częstochowie, którego istotnym elementem jest nasza Akademia.

LAUDACJA DLA PROFESORA BARA

Podczas inauguracji nowego roku akademickiego w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie prof. dr. dr. h.c. mult. Christianowi von Barowi nadano godność Profesora Honorowego. Poniżej zamieszczamy laudację wygłoszoną z tej okazji przez prof. Arkadiusza Wudarskiego.

Jego Magnificencjo, Wysoki Senacie, Szanowni Goście, Lieber Herr Professor von Bar

wygłoszenie laudacji na cześć Profesora Christiana von Bara jest dla mnie wielkim zaszczytem, a jednocześnie dużym wyzwaniem. Jak bowiem przybliżyć sylwetkę Profesora w tak krótkim czasie, by oddać mu sprawiedliwość, a jednocześnie nie zanudzić zgromadzonego Auditorium wyliczaniem książek, funkcji i tytułów? Z góry skazany na porażkę, ograniczę się do najbardziej znaczących osiągnięć. Przebieg kariery naukowej Christiana von Bara mogą Państwo prześledzić w szczegółach, sięgając po wydrukowany życiorys.

Wspomnę tylko, że profesorem zwyczajnym został On już w wieku 28 lat i jest najmłodszym profesorem prawa w Niemczech powołanym na to stanowisko po II Wojnie Światowej. Od samego początku swojej pracy naukowej związany jest z Uniwersytetem w Osnabrück, gdzie wniósł znaczący wkład w jego rozwój kolejno jako dziekan Wydziału Prawa, założyciel i dyrektor Instytutu Prawa Prywatnego Międzynarodowego, a następnie Instytutu Europejskiej Nauki Prawa, na czele którego stoi do dziś.

Imponujący dorobek naukowy Christiana von Bara obejmuje prawie 400 prac, które ukazały się w wielu państwach świata, w tym również w Polsce. Profesor jest między innymi redaktorem i współautorem najobszerniejszego komentarza do niemieckiego kodeksu cywilnego (Komentarza Staudingera) oraz autorem wielu monografii głównie z zakresu międzynarodowego prawa prywatnego, czynów niedozwolonych, oraz zasad europejskiego prawa umów.

Ostatnio Christian von Bar jest szczególnie znany jako współautor i redaktor Wzorcowych Reguł Wspólnego Systemu Odniesienia (Draft Common Frame of Reference), pozycji, która stanowi zwieńczenie kilkudziesięciu lat pracy wielu uczonych i która jest przedsiönkiem do europejskiego jednolitego prawa umów w Europie.

Choć jest wielkim zwolennikiem idei europejskiego kodeksu cywilnego to sam przyznaje, że nie przyszedł jeszcze czas na jej urzeczywistnienie. Mimo to nie ustaje w realizacji swoich marzeń. Walcząc ze stereotypami i podważając obowiązujące zasady, wybiera drogę pod prąd, na której napotyka nie tylko opór materii badawczej, ale i wielu oponentów, którzy jednak mimo różnicy zdań darzą go ogromnym szacunkiem.

Trudno się temu dziwić, bo Christian von Bar to naukowiec z krwi i kości, to prawdziwy pasjonat prawni-

czych łamigłówek, który z typowym dystansem do samego siebie obserwuje otaczającą go rzeczywistość z perspektywy przyszłych pokoleń. Swoimi pytaniami często wprowadza w osłupienie współpracowników. Godzinami potrafi zastanawiać się nad tym czy powietrze jest rzeczą, dlaczego na krowie nie można ustanowić hipoteki albo czy aby na pewno właściciel samochodu zawsze musi być właścicielem zamontowanego w nim silnika? Tymczasem znalezienie odpowiedzi na te na pozór banalne, czy może wręcz absurdalne pytania stanowi często klucz do otwarcia drzwi, za którymi kryją się niezgłębiane dotychczas obszary badawcze.

Na szczególną uwagę zasługuje jego postawa życiowa. Christian von Bar nie jest niedostępnym profesorem, budującym dystans i z góry spoglądającym na swoich współpracowników, którzy z duszą na ramieniu przekraczają próg jego gabinetu. Mając przyjemność współpracować z Christianem von Barem, mogę śmiało stwierdzić, że jest to Profesor – Mistrz, który ojcowską troską otacza swoich uczniów. Dzieląc się z nimi swoją pasją, dba nie tylko o ich rozwój naukowy, ale zawsze służy radą i wsparciem w rozwiązywaniu ich życiowych trudności. Taka postawa czyni Go osobą szczególnie bliską, wzbudzającą wielki szacunek i to nie tytułami naukowymi, a przede wszystkim wartościami, które reprezentuje i które stara się wpać młodemu pokoleniu. To postawa charakterystyczna dla przedwojennych profesorów, profesorów tzw. starej daty, których dziś w nauce tak bardzo nam brakuje!

Autorytet naukowy Christiana von Bara potwierdzają liczne prestiżowe nagrody i odznaczenia. Za swoją działalność na rzecz nauki był wielokrotnie doceniany m.in. przez Niemieckie Stowarzyszenie Naukowe oraz Kraj Związkowy Dolnej Saksonii. Jako pierwszy Niemiec w okresie powojennym został honorowym członkiem korporacji adwokackiej Gray's Inn w Londynie, jest również członkiem-korespondentem Brytyjskiej Akademii Nauk oraz Akademii Międzynarodowego Prawa Porównawczego w Hadze. Uniwersytety w Monachium i Heidelbergu zaferowały mu nominacje profesorskie, których jednak nie przyjął, pozostając wierny Uniwersytetowi w Osnabrück.

*Prof. dr dr h.c. mult. Christian von Bar,
fot.: arch.*

Wśród honorowych wyróżnień należy również wymienić tytuły doktora *honoris causa* nadane przez uniwersytety w Leuven (2003), Tartu (2007) oraz Helsinkach (2010). Dodatkowo Uniwersytet w Uppsali (2007) uhonorował Go tytułem Linnaeus-doktor *honoris causa*, który przyznawany jest raz na 100 lat!

Aż dziw bierze, że wśród tych licznych dowodów uznania brakowało jak dotąd polskiego akcentu. A przecież Christian von Bar od lat jest ściśle związany z Polską, w tym szczególnie z Częstochową. Współpraca z naszą Akademią owocuje wspólnymi konferencjami, publikacjami oraz projektami naukowymi, którym towarzyszą regularne wykłady gościnne, pobyty studyjne, seminaria oraz wymiana kadry.

Związki z Polską Christiana von Bara mają również podłoże rodzinne. Sam określa się jako niemiecki Europejczyk ze śląskimi korzeniami. Część jego przodków od strony matki pochodzi bowiem z terenów Dolnego Śląska, gdzie mieszkali przed wojną w miejscowości Falkenheim (obecnie Sokołowiec, Gmina Świerzawa). Nasz profesor przyznaje ze wzruszeniem, że opowiadania matki o ziemi rodzinnej rozbudziły w nim „niemalże irracjonalną miłość do śląskiego krajobrazu”, a przebywając na Dolnym Śląsku czuje się „jakby był u siebie w domu”.

Panie Profesorze, jest Pan jednym z najwybitniejszych współczesnych prawników, który nadaje ton rozwojowi europejskiej myśli prawniczej oraz w znaczący sposób wpływa na proces harmonizacji prawa prywatnego w Unii Europejskiej. Gdyby tylko przyznawano nagrody Nobla w dziedzinie nauk prawnych byłby Pan z pewnością jednym z pierwszych Laureatów. Niestety nie ma na razie takiej możliwości. Mamy natomiast zaszczyt nadać Panu tytuł honorowego profesora Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Patrząc na Pana dotychczasową działalność, trudno znaleźć Uczzonego reprezentującego nauki prawne, który bardziej niż Pan zasłużył na przyznanie mu tego tytułu. Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie jest dumna, mając w gronie swoich Uczonych tak wybitną osobowość. *Panie Profesorze,* mamy nadzieję, że od dziś również w Częstochowie będzie się Pan czuł jak u siebie w domu.

Profesor A. Wudarski wygłasza laudację, fot.: arch.

CIESZĘ SIĘ Z TYTUŁU PROFESORA HONOROWEGO

Światowej sławy naukowiec profesor Christian von Bar odebrał godność Profesora Honorowego Akademii im. Jana Długosza. Zapytaliśmy naukowca, jakie znaczenie ma dla niego przyznany tytuł. Przy okazji zapytaliśmy o życie prywatne profesora i jego plany związane z pracą naukową.

Res Academicae: Został Pan wyróżniony tytułem Profesora Honorowego Akademii im. Jana Długosza, może podzielić się Pan z naszymi Czytelnikami swoimi refleksjami w związku z tym wydarzeniem?

Christian von Bar: Akademia im. Jana Długosza jest mała, ale zacną uczelnią. Łączą mnie z nią wspaniałe przeżycia, genialni studenci oraz serdeczne przyjaźnie. Jestem wielkim wielbicielem rektora Akademii, którego szlachetność wywiera na mnie duże wrażenie. Państwo powinniście również wiedzieć, że tytuł honorowego profesora otrzymuję po raz pierwszy. Proszę wybaczyć mi moją zarozumiałość, ale ja po prostu się bardzo cieszę. Czuję się również zawstydzony i jestem bardzo poruszony. Do tego stopnia, że nie da się tego w odpowiedni sposób odzwierciedlić w wywiadzie do gazety. Czuję, że do niemieckiego Europejczyka, ze śląskimi korzeniami została wyciągnięta przyjazna dłoń. Jak chciałbym powiedzieć mojemu dziadkowi, gdyby jeszcze żył, że jest znowu dobrze, że pokoleniu jego wnuka udało się stworzyć to w Europie. I jestem bardzo wdzięczny za przyjaźnie nawiązane tutaj właśnie, w Polsce.

RA: Zajmuje się Pan m.in. prawem europejskim, jak Pana zdaniem dziedzina ta będzie rozwijać się w najbliższych latach?

Christian von Bar: Sądzę, że w gruncie rzeczy w prawie prywatnym chodzi o trzy zagadnienia: o utrzymanie, rozwój i wewnętrzną spójność unijnego prawa prywatnego, o relacje pomiędzy unijnym prawem prywatnym i porządkami krajowymi, oraz o ustalenie aktualnego stanu prawnego i analizę prawa poszczególnych państw członkowskich w sposób przekrojowy, ogólnoeuropejski. Najtrudniejszym projektem jest ostatni z wymienionych; jednakże to właśnie on kryje w sobie największy potencjał poznawczy. Porównywanie prawa jest dyscypliną królewską; dzisiaj to właśnie jej należy przypisać znaczenie strategiczne.

RA: Czy jako Europejczycy doczekamy się wspólnego kodeksu cywilnego?

Christian von Bar: Osobiście jestem wielkim zwolennikiem idei europejskiego kodeksu cywilnego. Muszę jednak przyznać, że nie przyszedł jeszcze czas na urzeczywistnienie tej idei. To nie zależy jedynie od poważnych i jak na razie nie do przewyciężenia politycznych oporów, lecz również od tego, że nie znamy wystarczająco dobrze porządków prawnych wszystkich państw członkowskich. Jednak początki realizacji idei wspólnego prawa już się zaczęły. Przedstawiliśmy model tzw. Draft of Common Frame of Reference, który już obecnie służy jako źródło inspiracji wielu

TRZECI DOKTORAT DLA AJD

Akademia im. Jana Długosza ma już trzy prawa do nadawania doktora. Niedawno Wydział Filologiczno-Historyczny zyskał prawo do promocji naukowców w dyscyplinie literaturoznawstwo. Uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwo Wydziałowi Filologiczno-Historycznemu AJD zostały przyznane w połowie grudnia ubiegłego roku. Dokument potwierdzający przyznanie praw wzbudził radość wśród pracowników uczelni.

Prodziekan ds. Nauki Wydziału Filologiczno-Historycznego, dr hab. Anna Wypych-Gawrońska, prof. AJD zauważyła – Wydział Filologiczno-Historyczny otrzymał uprawnienia po pozytywnych recenzjach Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego oraz Centralnej Komisji do spraw Tytułów i Stopni Naukowych. Uzyskanie uprawnień to potwierdzenie rangi dorobku naukowego pracowników Wydziału, przede wszystkim Instytutu Filologii Polskiej i Instytutu Filologii Obcych, ale we wniosku zaprezentowany był – zgodnie z wymogami ustawy i rozporządzeń – cały Wydział Filologiczno-Historyczny. Już teraz możemy otwierać przewody doktorskie w dyscyplinie literaturoznawstwo, zarówno z literatury polskiej, jak i germańskiej i anglojęzycznej. Dzięki temu, że Wydział posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora i stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie historia

decyzjom sądów oraz ustawodawcom. Można również przyjąć, że na podstawie tego modelu jeszcze w obecnej kadencji Komisji Europejskiej zostanie wydana ustawa dla wspólnego rynku. Będzie to europejskie prawo umów sprzedaży, prawo umów sprzedaży dla wspólnego rynku. To byłby ogromny krok. Obecnej prezydencji Polski w Radzie przypisuje się tutaj znaczącą rolę. Przedstawi ona europejskiej opinii publicznej w listopadzie na konferencji w Warszawie projekt tej ustawy. Projekt tekstu jest już gotowy. Jeżeli uda się nam z prawem umów sprzedaży to w następnej kadencji można będzie przejść do innych materii. Kawalek po kawalku, ostrożnie, ale stale.

MM: Może podzielić się Pan z naszymi Czytelnikami tym, co leży obecnie w centrum Pana naukowych zainteresowań?

Christian von Bar: Proszę nigdy nie pytać profesora, nad czym aktualnie pracuje, bo inaczej będzie opowiadał bez końca! Tak naprawdę robię to, co zawsze robiłem próbuję zrozumieć prawo w Europie. W ostatnich latach moja praca naukowa skupiała się wokół europejskiego prawa rzeczowego i prawa własności. Chcę zrozumieć, o co tak naprawdę tutaj chodzi i w jakich modelach się to przejawia, lub inaczej: w jakich obrazach można to zapisać. Brzmi to politycznie, choć polityczne nie jest. Nie jest dlatego, bo jest zbyt skomplikowane. Nie zajmowałem się dotychczas czymś, co byłoby podobnie trudne. Niewykluczone, że to się nie uda. Dopiero za pięć lat będę mógł Państwu powiedzieć, co z tego wyszło.

MM: Dziękuję za rozmowę.

Christian von Bar: Dziękuję

możliwe jest uruchomienie od października 2012 roku studiów doktoranckich w nowej dyscyplinie - literaturoznawstwo. Zespół opracowujący program studiów pracuje już pod moim kierunkiem nad programem i planami studiów.

– Bardzo się cieszymy z pozytywnej decyzji Centralnej Komisji do spraw Tytułów i Stopni Naukowych – mówi dr hab. Agnieszka Czajkowska, prof. AJD – dyrektor Instytutu Filologii Polskiej. – Przyznanie nam praw do nadawania stopnia doktora w dyscyplinie literaturoznawstwo to duży sukces całego wydziału. Pracowali na niego nie tylko pracownicy naszego instytutu, znaczący wkład wnieśli naukowcy z Instytutu Filologii Obcych. Duże wsparcie otrzymaliśmy także ze strony Dziekana i Rektora.

Naukowcy z Instytutu Filologii Polskiej i Instytutu Filologii Obcych, nie zamierzają spoczywać na laurach. – Marzy nam się kolejne uprawnienie do nadawania stopnia doktora. Tym razem z językoznawstwa. Być może już w najbliższych latach uda się ten cel realizować – zdradza Czajkowska.

Sukces instytutu i wydziału, to także kolejny krok do przekształcenia AJD w uniwersytet przymiotnikowy, czyli z określonym profilem kształcenia. By myśleć o tym, uczelnia musi zgromadzić, co najmniej sześć uprawnień do nadawania doktora. Obecnie ma już trzy. Oprócz literaturoznawstwa takie możliwości są również na historii i fizyce. Uczelnia prowadzi starania, by jak najszybciej zyskać kolejne uprawnienia. Mają być kluczem do akademickości, a także spowodować otwarcie nowych studiów III stopnia.

Literaturoznawstwo to nauka humanistyczna zajmująca się literaturą. Zajmuje się jej interpretacją i analizą. Dzieli się na działy: historię literatury, teorię oraz krytykę literacką.

Warszawa, 19 grudnia 2011 r.
Wzrost: 180 cm, waga: 75 kg, kolor włosów: ciemny, kolor oczu: ciemny.

DECYZJA

Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów, na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytułach naukowych oraz o stopniach i tytułach w zakresie sztuki (Dz. U. nr 85, poz. 395 z zm. w Dz. U. z 2005 r. nr 194, poz. 1505), po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, podjęła decyzję o przyznaniu z dniem 19 grudnia 2011 r. Wydziałowi Filologiczno-Historycznemu Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwo.

UZASADNIENIE

W związku z tym, iż niniejsza decyzja uwzględnia w całości zdanie strony, na mocy art. 107 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Dz. U. z 2000 r. nr 96, poz. 1071 z zm.) odstąpiono od jej uzasadnienia.

POUCZENIE

Decyzja jest ostateczna. Strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia jej ogłoszenia.

Opisano:

- Dyrektor Wydziału Filologiczno-Historycznego i Instytutu Filologii Obcych w Częstochowie

Dobawiono:

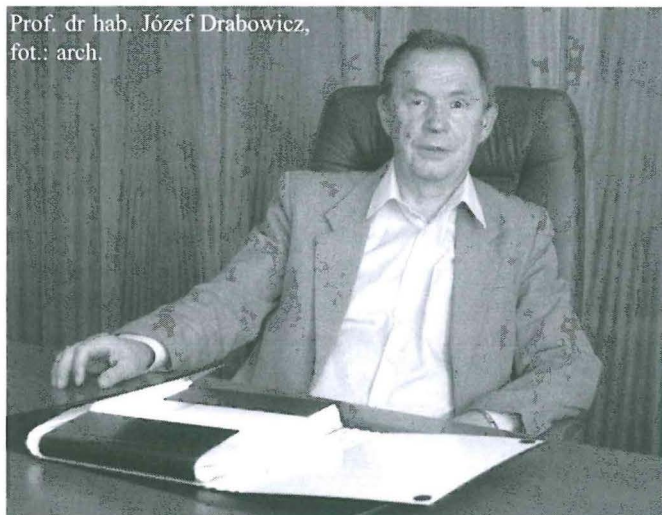
1. Dokumenty historyczne i Organizacji Szkolnictwa Wyższego
2. Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego
3. Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego
3. Ciągła Aktualizacja Informacji – Instytut Badawczy

MEDAL DLA PROFESORA

Na 54 Zjeździe Polskiego Towarzystwa Chemicznego, jaki odbył się we wrześniu 2011 roku w Lublinie, Prorektor ds. Nauki naszej Akademii, prof. dr hab. Józef Drabowicz, otrzymał medal im. Stanisława Kostaneckiego. Jest to najważniejsze odznaczenie, jakim Polskie Towarzystwo Chemiczne może uhonorować naukowca prowadzącego badania w dziedzinie chemii organicznej. Jest przyznawane corocznie jednej osobie i wręczane podczas dorocznego zjazdu PTCh.

Pracujący od roku 2002 na stanowisku profesora zwyczajnego na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym AJD prof. dr hab. Józef Drabowicz urodził się 8 lutego 1946 roku w nieodległym od Częstochowy Działoszynie. Wykształcenie chemiczne uzyskał w Uniwersytecie Łódzkim, gdzie w roku 1969 obronił pracę dyplomową na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii. W październiku 1969 r. podjął pracę w łódzkim Zakładzie Związków Heteroorganicznych IChO PAN, a po utworzeniu w roku 1972 Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych PAN znalazł się w, kierowanym przez ówczesnego docenta Mariana Mikołajczyka, Zakładzie Organicznych Związków Siarki. Doktorat obronił w styczniu 1975 roku w Instytucie Chemii Organicznej PAN w Warszawie, a habilitację uzyskał w maju roku 1987 na Uniwersytecie Łódzkim. Tytuł profesorski otrzymał z rąk Prezydenta RP w marcu roku 1998. Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych PAN pozostało do dziś jego placówką macierzystą, gdzie obecnie jest profesorem zwyczajnym i kierownikiem Pracowni Stereochemii

Prof. dr hab. Józef Drabowicz,
fot.: arch.

w Zakładzie Chemii Heteroorganicznej, powstałym w roku 2002 z połączenia Zakładów: Związków Heteroorganicznych i Organicznych Związków Siarki.

Stanowiący podstawę wniosku o przyznanie medalu dorobek naukowy prof. Drabowicza zareprezentowany jest częściowo w około 200 publikacjach (ponad 130 publikacji oryginalnych, 25 artykułów przeglądowych i ponad 40 opracowań monograficznych). Zgodnie z danymi z bazy danych Web of Knowledge ze stycznia 2012 r. 152 publikacje tam zestawione były cytowane ponad 2500 razy (bez auto-cytowań ponad 2100 razy) z indeksem H=27.

Marek Makowski

JAKUB BŁASZCZYKOWSKI STUDENTEM AJD

Gra i strzela bramki dla Borussi Dortmund, ale studiuje w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Mowa o Jakubie Błaszczkowskim, który od 1 października ubiegłego roku jest studentem Uczelni. Sportowiec kształci się na kierunku turystyka i rekreacja na Wydziale Pedagogicznym. Liczymy, że podczas Euro 2012 roku nie raz w geście triumfu będzie obwieszczał kibicom zdobycie bramki dla biało-czerwonych. Z pewnością przez cały rok może liczyć na doping ze strony społeczności naszej uczelni.

MM

Jakub Błaszczkowski studentem AJD, fot.: MM

SEMINARIA WYDZIAŁU MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZEGO

40-te Seminarium Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Akademii Jana Długosza odbyło się 1 czerwca 2011 r. Wykład Symulacje Monte Carlo wybranych zjawisk fizycznych w materiałach organicznych przedstawił **dr hab. Antoni Mituś**, Profesor Politechniki Wrocławskiej.

Otwierając Seminarium, przedstawiłem sylwetkę Profesora Antoniego Mitusia. Profesor Antoni Mituś jest autorem bądź współautorem około 75 publikacji. Ma ponad 200 cytowań. Wypromował dwóch doktorów. Kierunki badań: 1. Modelowanie (fenomenologia oraz symulacje Monte Carlo) uporządkowania molekularnego odpowiedzialnego za nieliniowe efekty optyczne w układach typu host-guest na bazie ciekłych kryształów oraz polimerów. 2. Lokalna struktura oraz skale czasowe w dwuwymiarowych cieczach symulowanych komputerowo.

Streszczenie wykładu Profesora Mitusia:

Symulacje Monte Carlo stosujące metodę próbkowania ważonego (algorytm Metropolis) stanowią jedną z numerycznych metod mechaniki statystycznej, stosowaną do badania termodynamiki oraz struktury dużej liczby oddziałujących klasycznych oraz kwantowych obiektów. Przedstawione zostały zastosowania metody Monte Carlo do badania oraz projektowania klasycznych układów organicznych w mikro- oraz nanoskali, ze szczególnym uwzględnieniem dziedziny optyki nieliniowej. Modelowanie Monte Carlo ma, co najmniej, dwa różne aspekty. Pierwszy związany jest z jakościowym modelowaniem nieznanych mikroskopowych zjawisk fizycznych odpowiedzialnych za wyniki makroskopowych pomiarów, drugi – z ilościową oceną wartości parametrów fizycznych. W pierwszej części wykładu omówione zostały zjawiska związane z ciekłymi kryształami, dotyczące efektów elektro-optycznych oraz przestrzennie niejednorodnych metamateriałów. W drugiej części omówione zostało modelowanie zjawisk w matrycach polimerowych, takich jak zapis siatek dyfrakcyjnych w układach „guest-host”, powstawanie siatek powierzchniowych, poling optyczny, poling elektryczny molekuł dipolowych i oktopolowych, „prehistoria” próbki przy polingu, semi-interkalacja w układach DNA-CTMA oraz efekt fotomechaniczny – Antoni Mituś.

W trakcie wykładu profesor kilkakrotnie powiedział jak bada Małgosia. Małgosia to dr hab. Małgorzata Makowska-Janusik Dyrektor Instytutu Fizyki AJD ds Nauczania, której tematyka badawcza jest bliska Profesorowi Mitusiowi.

Otwierając dyskusje po wykładzie, podziękowałem Profesorowi Mitusiowi za wykład i przyjazd, mimo, iż 29 maja powrócił z Republiki Południowej Afryki, gdzie przebywał na wyjeździe służbowym. Profesor Mituś nawiązał do mojej wypowiedzi i zapytał się: „jak należy się zachować, gdy spotka się w Parku Narodowym w Afryce słoń” i odpowiedział „uciekać”. I podał przykład turystów,

którzy zobaczyli małego słońca w sawannie. Wysiedli, by podejść i sfotografować. W tym momencie pojawiła się matka słońca i rozdeptała samochód turystów. Dla wyjaśnienia podaje dane dotyczące słońca:

Wysokość: samiec – od 3 do 4,2 m, samica czyli słońca od 2,2 do 2,6 m

Długość: samiec – od 6 do 7,5 m, samica – od 4,9 do 6,2 m
Masa ciała: samiec – od 4000 do 6000 kg, samica – od 2100 do 3200 kg.

Dodam, że największy upolowany słoń ważył ponad 9 ton. Samice i młode słońce żyją w stadzie pod przewodnictwem dorosłej samicy, z którą każdy z członków rodziny jest spokrewniony. Młode samce przeganiane są ze stada, kiedy tylko osiągną dojrzałość płciową. Zbierają się później, aby prowadzić życie w grupie kawalerów. Zatem w stadzie zostają „maluchy”. To chyba dobrze tłumaczy zachowanie się słońcy.

41-wsze Seminarium Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego odbyło się 3 czerwca 2011 r. Wykład O naszym dorobku naukowym przedstawił **Profesor Keshra Sangwal** z Katedry Fizyki Stosowanej Politechniki Lubelskiej.

Profesor Keshra Sangwal jest fizykiem, specjalistą w zakresie fizyki krystalizacji i własności mechanicznych ciał krystalicznych i niekrystalicznych. Jest kierownikiem Katedry Fizyki Stosowanej na Wydziale Podstaw Techniki Politechniki Lubelskiej. Dorobek naukowy Profesora Sangwala to 4 monografie naukowe, 9 rozdziałów w monografiach, książkach, encyklopediach. Ponad 160 publikacji naukowych. Jest także edytorem dwóch książek, oraz edytorem gościnnym 2 monografii. Był organizatorem, bądź współorganizatorem kilkunastu konferencji naukowych. Wypromował 4 doktorów. Profesor Sangwal jest współzałożycielem w roku 1991 Polskiego Towarzystwa Wzrostu Kryształów, a w latach 1998 – 2001 był prezesem tego Towarzystwa.

Streszczenie wykładu Profesora Sangwala:

Po wprowadzeniu podstawowego pojęcia dorobku naukowego oraz potrzeby i rodzajów jego miary przedstawiono liczby cytowań publikacji naukowców, jako miarę ich aktywności naukowej. Następnie zostaną omówione zagadnienia: 1) wskaźnik Hirscha h oraz jego zalety i wady, 2) dynamika aktywności naukowej pracowników, 3) mechanizmy progresywnego zarodkowania i jego zastosowanie do opisu dynamiki rozwoju: i) dziedzin naukowych, ii) czasopism i autorów w danej dyscyplinie naukowej oraz iii) aktywności naukowej pracowników, 4) cytowania artykułów naukowych, jako handlu na wolnym rynku, 5) mity i realia publikowania artykułów naukowych w dobrych czasopismach – Keshra Sangwal.

Profesor Sangwał opublikował swój wykład pod tym samym tytułem w czasopiśmie akademickim Forum Akademickie Nr 7-8 2011. Był to drugi wykład Profesora Sangwała w Akademii Jana Długosza, poprzedni, Metastabilność roztworów i roztopów odbył się 20 kwietnia 2009 r.

42-gie Seminarium Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego A odbyło się 8 czerwca 2011 r. Wykład Analiza własności termodynamicznych stanu nadprzewodzącego w wapniu przedstawił **Artur P. Durajski**, magistrant dr. Radosława Szczęśniaka, Instytut Fizyki Politechnika Częstochowska. Artur Durajski jest współautorem komunikatów w ponad 10 konferencji naukowych i naukowych konferencji studenckich. Jest współautorem rozdziału w monografii naukowej. Dodam, że ponieważ Seminarium Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego jest także Seminarium Oddziału Częstochowskiego Polskiego Towarzystwa Naukowego to referat aktywnego naukowo studenta jest dla nas ważny.

Streszczenie wykładu Artura Durajskiego:

Na seminarium omówione zostały podstawowe własności termodynamiczne stanu nadprzewodzącego indukującego się w wapniu pod działaniem wysokiego ciśnienia (120 GPa oraz 200 GPa). Analizę numeryczną przeprowadzono przy użyciu równań Eliashberga w reprezentacji mieszanej. W omawianych przypadkach stwierdzono, że: 1. temperatura krytyczna nie jest poprawnie określona przez wzór Allena-Dynesa i powinna zostać wyznaczona przy użyciu zmodyfikowanej formuły; 2. efektywny potencjał oddziaływania elektron-elektron jest parujący dla częstości mniejszych bporównywalnych z maksymalną częstością fononową; 3. wartości bezwymiarowych stosunków: $2\lambda(0)/k_B T_c$, $C(T_c)/C^N(T_c)$ oraz $T_c C^N(T_c)/H_c^2(0)$ znacznie odbiegają od przewidywań teorii BCS – Artur Durajski.

Wykład profesora dr. hab. Andrzeja Wiśniewskiego, fot.: arch.

43-cie Seminarium Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego odbyło się 9 listopada 2011 r. Wykład W 100-lecie nadprzewodnictwa przedstawił **profesor dr hab. Andrzej Wiśniewski**, Instytut Fizyki Polskiej Akademii Nauk Warszawa. Profesor dr hab. Andrzej Wiśniewski zajmuje się badaniami nadprzewodników, głównie wpływem podstawień chemicznych i defektów radiacyjnych na sieć wirów w nadprzewodnikach (o czym Profesor Wiśniewski wspominał na seminarium), bada również wpływ ciśnienia na podstawowe właściwości nadprzewodników. Druga tematyka badawcza Profesora Wiśniewskiego to badanie właściwości magnetycznych materiałów tlenkowych o strukturze perowskitu – głównie manganitów i kobaltytów. Profesor bada zarówno monokryształy, jak i nanocząstki tych materiałów. W tym przypadku Profesor Wiśniewski ma również szereg prac poświęconych wpływowi ciśnienia na właściwości magnetyczne. Profesor Andrzej Wiśniewski jest autorem, bądź współautorem 150 prac z tzw. listy filadelfijskiej. Prace te były cytowane ponad 1 400 razy, tzw. czynnik Hirscha = 19. Profesor Wiśniewski wypromował jednego doktora, drugi doktorant kończy pisać pracę. Od ośmiu lat Profesor Wiśniewski kieruje Oddziałem Fizyki Magnetyzmu w Instytucie Fizyki Polskiej Akademii Nauk. Promotorem doktoratu Profesora Wiśniewskiego był Profesor Ludwik Dobrzyński – jak napisał w liście Profesor Wiśniewski „osoba bardzo ważna dla mojego rozwoju naukowego”.

Streszczenie wykładu profesora Wiśniewskiego:

Nadprzewodnictwo to fascynujące zjawisko kwantowe, manifestujące się zanikiem oporu elektrycznego poniżej temperatury krytycznej (T_c). Nadprzewodniki nie są jednak tylko idealnymi przewodnikami prądu – są również, w niezbyt silnych polach magnetycznych, idealnymi diamagnetykami. Wiemy obecnie, że ponad połowa pierwiastków wykazuje nadprzewodnictwo (część z nich pod wysokim ciśnieniem), również wiele stopów i związków jest nadprzewodnikami, w tym duża grupa materiałów o T_c wyższej od temperatur ciekłego azotu (77 K). W czasie wykładu zostaną omówione różne „rodziny” związków wykazujących nadprzewodnictwo. Obok historii odkrywania nadprzewodnictwa, w coraz to nowych materiałach, równie fascynująca jest historia badań teoretycznych, mających na celu wyjaśnienie natury tego zjawiska. Chociaż mikroskopowa teoria Bardeena, Coopera i Schrieffera (nazwana teorią BCS) dobrze wyjaśnia mechanizm nadprzewodnictwa niskotemperaturowego, ciągle nie znamy mechanizmu odpowiedzialnego za nadprzewodnictwo wysokotemperaturowe. W trakcie wykładu krótko omówię obecny stan wiedzy w tej dziedzinie. Nadprzewodniki znajdują szereg praktycznych zastosowań: dzięki nim możemy wytwarzać silne pola magnetyczne w magnesach nadprzewodzących, które wykorzystujemy w diagnostyce medycznej opartej na zjawisku rezonansu magnetycznego.

Również szereg eksperymentów naukowych o fundamentalnym znaczeniu, by wymienić tylko te prowadzone z użyciem zderzacza hadronów w laboratorium CERN, nie byłyby możliwe bez magnesów nadprzewodzących. Potencjalnie, ciągle nie w pełni zrealizowane zastosowania to: nadprzewodzące kable do przesyłania prądu, urządzenia wykorzystujące lewitację magnetyczną, komputery kwantowe. Podsumowując nasz stan wiedzy, w sto lat po odkryciu nadprzewodnictwa, można powiedzieć, iż niezależnie od wielu ważnych odkryć doświadczalnych i teoretycznych nadprzewodnictwo, być może jeden z podstawowych stanów materii, to zjawisko, którego ciągle dobrze nie rozumiemy. Pod koniec wykładu omówię najbardziej „gorące” tematy z tej dziedziny wiedzy.

Profesor Wiśniewski wykład W 100-lecie nadprzewodnictwa wygłosił na 41 Zjeździe Fizyków Polskich w Lublinie we wrześniu 2011 roku.

Po wykładzie jako uzupełnienie wykładu Profesora Wiśniewskiego rozdałem wśród słuchaczy kilka egzemplarzy artykułu Profesora Karola Izydora Wysokińskiego „Nadprzewodnictwo – pierwsze sto lat” pobranego ze strony xxx.lanl.gov. Obecnie artykuł ten ukazał się w *Postępkach Fizyki* Tom 62, Nr 5, rok 2011, str 222–231. Seminarium 10 listopada 2010 r., Transport ładunku i ciepła przez kropki kwantowe, Prof. dr hab. Karol Izidor Wysokiński, Instytut Fizyki Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej.

Następnie podziękowałem Profesorowi Wiśniewskiemu za wykład zaznaczając, że był on wygłoszony na 41 Zjeździe Fizyków Polskich w Lublinie. Następnie podziękowałem Dyrektorowi Instytutu Fizyki Politechniki Częstochowskiej Profesorowi Kazimierzowi Dzilińskiemu, wicedyrektorowi Instytutu Fizyki Politechniki Częstochowskiej Profesorowi Jerzemu Wysłockiemu i Dyrektorowi Instytutu Fizyki Akademii Jana Długosza Profesorowi Arkadiuszowi Mandowskiemu za wsparcie finansowe jakiego udzielili Oddziałowi Częstochowskiemu Polskiego Towarzystwa Fizycznego, dzięki któremu możliwy był wyjazd delegacji na Zjazd.

Profesor Wiśniewski wyraził zgodę, by na jego wykład mogli przyjść licealiści. Na wykład przyszła 34-osobowa grupa Licealistów z najstarszego częstochowskiego liceum – I Liceum im. Juliusz Słowackiego, mającego 100 lat. Na zakończenie poprosiłem nauczycielkę – czyli Profesor Liceum magister Katarzynę Tazbir i dziękując za to, że po raz kolejny przyszła z licealistami, wręczyłem Jej książkę Profesora Bolesława Orłowskiego, prosząc o przeczytanie dedykacji, co chętnie uczyniła: „Kasi Tazbir Bolesław Orłowski 20 października 2010”. Do Profesora Wiśniewskiego zaś powiedziałem, że gdy przyjechał do Częstochowy Profesor Ludwik Dobrzyński to dla mnie było to pierwsze spotkanie z Profesorem, a dla Kasi Tazbir drugie, bo zorganizowała wycieczkę licealistów do Narodowego Centrum Badań Jądrowych w Świerku, a oprowadzał ich Profesor Ludwik Dobrzyński. Profesor Ludwik Dobrzyński miał 24 maja 2006 r. seminarium w AJD 20 lat po

Czarnobyliu, a lekcja wciąż nieodrobiona. Profesor dr hab. Bolesław Orłowski z Instytutu Historii Nauki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie miał 20 października 2010 roku seminarium w AJD Powszechna historia techniki w pigułce i na wykładzie tym była także grupa licealistów z mgr Kasią Tazbir. Dodam, że mgr Katarzyna Tazbir ukończyła fizykę w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie, obecnie Akademii Jana Długosza i wielokrotnie przychodziła z licealistami na SeminaRIA oraz w roku 2011 kolejny raz zorganizowała wycieczkę licealistów do Narodowego Centrum Badań Jądrowych w Świerku.

44-te Seminarium Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego odbyło się 30 listopada 2011 r. Wykład Spintronika przedstawił **profesor dr hab. Tomasz Dietl**, Członek Polskiej Akademii Nauk, Laureat Medalu Mariana Smoluchowskiego 2010, Laboratorium Badań Kriogenicznych i Spintronicznych, Instytut Fizyki, Polska Akademia Nauk Warszawa, Katedra Fizyki Ciała Stałego, Instytut Fizyki Teoretycznej, Wydział Fizyki Uniwersytet Warszawski. Profesor Tomasz Dietl zajmuje się doświadczalnymi i teoretycznymi aspektami nanotechnologii, spintroniką półprzewodnikową, w tym półprzewodnikami magnetycznymi oraz fizyką układów nieuporządkowanych i mezoskopowych. Wyniki badań prowadzonych przez Profesora Tomasza Dietla przyczyniły się do powstania nowej dziedziny nauki, jaką jest spintronika półprzewodnikowa, będąca jedną z bardziej rozwojowych dziedzin fizyki materiałowej i elektroniki. Badania nad rozcieńczonymi półprzewodnikami ferromagnetycznymi prowadzone przez Profesora Dietla doprowadziły do sformułowania teorii własności półprzewodników ferromagnetycznych. Teoria ta została w ciągu ostatnich pięciu lat potwierdzona doświadczalnie. Półprzewodniki ferromagnetyczne mają cechy magnetyczne podobne do wielu metali. Teoretyczne przewidywanie ferromagnetyzmu półprzewodników potwierdzone zostało doświadczalnie, jednak tylko w warunkach laboratoryjnych – w niskich temperaturach. Profesor Dietl zaproponował model teoretyczny półprzewodników ferromagnetycznych działających w temperaturze pokojowej. Otworzyło to drogę pracom nad otrzymaniem opisanych przez Profesora Dietla materiałów i zapoczątkowało jedną z aktywnie rozwijających się obecnie gałęzi fizyki materiałowej.

Profesor Dietl wykazał również istnienie wielu nowych zjawisk pozwalających na sterowanie namagnesowaniem półprzewodników ferromagnetycznych (przy pomocy pola elektrycznego, światła, naprężeń i prądu elektrycznego). Poznanie tych zjawisk umożliwia konstruowanie nowych urządzeń z dziedziny technologii informacyjnych i technologii komunikacyjnych, gdyż półprzewodniki ferromagnetyczne łączą zalety metali ferromagnetycznych (wykorzystywanych w twardych dyskach komputerowych do zapisywania informacji) z zaletami półprzewodników (wykorzystywanych w mikroprocesorach do przetwarzania informacji oraz w sieciach światłowodowych i komórkowych do przesyłania informacji).

Profesor Tomasz Dietl jest autorem bądź współautorem 289 artykułów w czasopiśmie naukowych (w tym 19 w „Science”, „Nature” i „Physical Review Letters”), książkach i materiałach konferencyjnych. Liczba cytowań wynosi 10278 w tym 6084 bez autocytowań (dane zaczerpnięte z artykułu Profesora Sangwala „O naszym dorobku naukowym” odnoszące się do 10 grudnia 2010 roku). Profesor Tomasz Dietl kierował i kieruje wieloma projektami badawczymi, między innymi w ramach V i VI Programu Ramowego UE; projektem „Semiconductor Spintronics” programu ERATO Japońskiej Agencji Nauki i Technologii. Jest członkiem wielu organizacji międzynarodowych (między innymi: Europejskiego Towarzystwa Fizycznego w Zarządzie Sekcji Niskich Temperatur, Międzynarodowej Unii Fizyki Czystej i Stosowanej w Komisji Niskich Temperatur). Jest laureatem wielu nagród i wyróżnień, między innymi: Nagroda PAN im. Marii Skłodowskiej-Curie (1997), Nagroda Naukowa Fundacji Humboldta (2003), a także „Agilent Technologies Europhysics Prize” Europejskiego Towarzystwa Fizycznego (2005) za pionierskie prace z dziedziny spintroniki półprzewodnikowej. W roku 2010 otrzymał Medal Mariana Smoluchowskiego będący najwyższym odznaczeniem Polskiego Towarzystwa Fizycznego.

Profesor Tomasz Dietl pracuje w Instytucie Fizyki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, gdzie kieruje Laboratorium Badań Kriogenicznych i Spintronicznych oraz w Katedrze Fizyki Ciała Stałego, Instytut Fizyki Teoretycznej Uniwersytetu Warszawskiego. Wykładał gościnnie na wielu uczelniach zagranicznych, m.in.: Uniwersytecie Keplera w Linzu (1991-92, 1996-98), Fouriera w Grenoble (1993-2000), Tohoku w Sendai (Japonia). W latach 90. współ-

tworzył Szkołę Nauk Ścisłych - pierwszą w tej dziedzinie szkołę niepaństwową, powołaną przez środowisko Instytutu Fizyki PAN, był prorektorem tej uczelni (1995-1996). Szkoła Nauk Ścisłych jest w obecnie na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym, Szkoła Nauk Ścisłych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Streszczenie wykładu profesora Dietla:

Zarówno w czasach prehistorycznych, jak i dzisiaj postęp technologiczny wiąże się ze stosowaniem nowych materiałów. W odczycie przypomnę czym jest spintronika, opiszę jej znaczenie w informatyce klasycznej i kwantowej oraz pokażę rolę postępu fizyki materiałowej w zastosowaniach spintroniki, które wykraczają poza przechowywanie informacji, ale dotyczą np. jej energooszczędnego przetwarzania. Znaczna część wystąpienia będzie poświęcona badanym przez nas półprzewodnikom ferromagnetycznym. Zwrócimy szczególną uwagę na ich niezwykle własności z punktu widzenia fizyki i zastosowań. W tle wystąpienia będzie przewijało się przesłanie, że połączenie współczesnych metod nanocharakteryzacji (w tym synchrotronowych) oraz zaawansowanych obliczeń z pierwszych zasad pozwalają zrozumieć, ulepszyć i zaprojektować własności złożonych materiałów – Tomasz Dietl.

Literatura

- [1] T. Dietl, „Wiedza i Życie”, nr. Specjalny 2/2010 „Sekrety Materii”.
- [2] T. Dietl, „Nature Materials 9”, 965 (2010).

Po wykładzie rozdałem wśród słuchaczy kilka egzemplarzy artykułu Profesor Dietla „Ferromagnetism in semiconductors and oxides: prospects from a ten years’ perspective” – pozycja [2] literatury.

KOLEJNA KONFERENCJA INSTYTUTU EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ I SZKOLNEJ

Konferencja „Współczesne wyzwania wobec edukacji elementarnej” jest konferencją cykliczną. W tym roku odbyła się ona 22 listopada 2011 r. w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. W konferencji oprócz pracowników naukowo-dydaktycznych Instytutu Edukacji Przedszkolnej i Szkolnej brali również udział pracownicy naukowcy z innych ośrodków akademickich, nauczyciele placówek szkolnych i przedszkolnych, jak również goście zagraniczni. Wśród przybyłych byli przedstawiciele m.in.: Pedagogicka Fakulta Ostravske Univerzity z Ostrawy, Univerzity Palackého z Olomuńca, Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego w Kielcach Filia w Piotrkowie, Kolegium Nauczycielskiego w Bielsku-Białą, Uniwersytetu

Łódzkiego, Wyższej Szkoły Lingwistycznej w Częstochowie oraz Publicznej Biblioteki Pedagogicznej RODN „WOM” w Częstochowie.

Konferencja przyczyniła się do poczynienia refleksji nad kształtem współczesnej edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Umożliwiła wymianę poglądów na temat wychowania oraz kształcenia dzieci w dobie przeobrażeń edukacyjnych, ze zwróceniem szczególnej uwagi na wszystkie podmioty edukacji. Pozwoliła również na wymianę myśli pedagogicznej między teoretykami i praktykami oraz przyjęcie wspólnych rozwiązań w świetle zmian programowych reformy edukacji.

Fot.: arch. IEPiS

Izabela Sochacka,
Adrianna Sarnat-Ciastko

Po wykładzie poprosiłem Rektora AJD ds. Nauki Profesora Józefa Drabowicza i dziękując mu za wielokrotny udział w Seminariach Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego wręczyłem książkę Profesora Bolesława Orłowskiego. Profesor dr hab. Józef Drabowicz jest chemikiem i wielokrotnie uczestniczył aktywnie w Seminariach, zadając pytania w dyskusjach po wykładach. Na Seminarium Profesora Tomasza Dietla przyszedł z 14-osobową grupą studentów.

Po wykładzie Rektor Akademii Jana Długosza Profesor Zygmunt Bąk zaprosił Profesora Tomasza Dietla na obiad, a następnie zgodnie z życzeniem Profesora Dietla pojechaliśmy na Jasną Górę. Zdążyliśmy być w Bazylice, kaplicy Cudownego Obrazu i przejść wokół klasztoru po wałach. Żegnając się z Profesorem Dietlem na dworcu, powiedziałem do Profesora: „zupełnie jak Profesor Gałązka” – bo identyczne życzenie było Profesora Gałązki po Seminarium w roku 2009 (14 października 2009 r., PbTe – niezwykle półprzewodnik, Prof. dr hab. Robert R. Gałązka, Członek Polskiej Akademii Nauk, Laureat Medalu M. Smoluchowskiego). Profesor Gałązka jest promotorem rozprawy doktorskiej Profesora Tomasza Dietla.

Wszystkim Wykładowcom dziękuję za starannie przygotowane i pięknie wygłoszone wykłady. Wszystkim Profesorom dziękuję za przyjazd mimo wielu obowiązków. Wszystkie opisane Seminarium były także Seminarium Oddziału Częstochowskiego Polskiego Towarzystwa Fizycznego.

Wojciech Gruhn

RADIO- -ASTRONOMICZNA SESJA NAUKOWA

2 kwietnia 2011 roku, w ramach obchodów 400-lecia urodzin Heweliusza, odbyła się w Planetarium sesja naukowa poświęcona radioastronomii. W sesji wzięło udział kilkadziesiąt osób, głównie astronomów zawodowych oraz miłośników astronomii z Krakowa i Częstochowy. Sesję zorganizowały: Stowarzyszenie Astronomia Nova, Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie oraz Uniwersytet Jagielloński w Krakowie. Patronowały jej Polskie Towarzystwo Astronomiczne i Polskie Towarzystwo Miłośników Astronomii.

Wygłoszono referaty: Dr hab. Grzegorz Michałek (UJ-Kraków) - *Międzyplanetarne wybuchy radiowe*, Dr Adam Michalec (UJ-Kraków) - *Radiowe obserwacje Słońca*, Dr Marek Jamroz (UJ-Kraków) - *Odkrywanie Wszechświata – złoty wiek radioastronomii*, Dr Stanisław Ryś (UJ-Kraków) - *Radioastronomia amatorska*, Dr Dorota Koziół-Wierzbowska (UJ-Kraków) - *Radiogalaktyki*, Dr Bogdan Wszolek (IF AJD) - *Marzenia o polskim interferometrze radiowym*.

Bogdan Wszolek

(Więcej informacji nt. działalności podejmowanej w Planetarium AJD na stronie 30.)

PRZYSZŁOŚĆ PRACY SOCJALNEJ

„Praca socjalna aktywnym instrumentem polityki społecznej. Od wolontariatu do zatrudnienia” to temat konferencji naukowej, która odbyła się 22 listopada. W jej wyniku udało się spowodować współpracę służb miejskich, wolontariuszy, organizacji pozarządowych i środowiska akademickiego w podejmowaniu i rozwiązywaniu ważnych inicjatyw dla społeczności lokalnej. Istotnym zagadnieniem podejmowanym w trakcie konferencji było uznanie za ważną metody organizowania społeczności lokalnej jako zadania dla pracownika socjalnego. Uczestnicy spotkania byli zgodni, że pracownik socjalny powinien zostać trwale wpisany jako element polityki społecznej kształtującej przyszłość pomocy społecznej.

Organizatorem konferencji byli: Zakład Pracy Socjalnej WP AJD pod kierownictwem dr Marioli Mirowskiej i częstochowski Urząd Miasta. W sympozjum uczestniczyli: prezydent Częstochowy Krzysztof Matyjaszczyk, JM Rektor AJD prof. Zygmunt Bąk, posłanka na Sejm RP Izabela Leszczyna, prodziekan ds. studenckich dr Zbigniew Wieczorek, radni, dyrektorzy i kierownicy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, studenci kierunku praca socjalna oraz naukowcy z kilku ośrodków akademickich w Polsce.

MM

EDUKACJA NA STYKU KULTUR

Zakład Historii i Teorii Wychowania przy współudziale Pracowni Badań nad Komunikacją Pragmatyczną zorganizował w dniach 18-19 września 2011 roku w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowa VII Międzynarodową Konferencję Naukową pod tytułem „Edukacja na styku kultur”. Problematyka konferencji obejmowała zagadnienia szeroko pojętej wielokulturowości, które po raz jedenasty przyciągnęły przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych: pedagogów, socjologów, psychologów, historyków, politologów, a także językoznawców, reprezentujących znane ośrodki akademickie m.in. w Bratysławie, we Lwowie, Hamburgu, Warszawie, Krakowie, Gdańsku, Poznaniu, Lublinie i Opolu.

Pierwszy dzień konferencji upłynął pod znakiem Warsztatów Jasnogórskich, podczas których istniała możliwość zwiedzenia Biblioteki Jasnogórskiej, pod przewodnictwem o. dra Jana Golonki, jak również murów jasnogórskich, Skarbcza Jasnogórskiego i Bastionu św. Rocha. Uczestnicy konferencji uczestniczyli także we mszy świętej w Kaplicy Cudownego Obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej.

Uroczystego otwarcia VII Międzynarodowej Konferencji Naukowej dokonał JM Rektor AJD prof. Zygmunt Bąk, zaś przewodniczący obrad plenarnych, prof. Janusz Sztumski (Komisja Filozofii i Socjologii – Oddział PAN w Katowicach) przekazał głos prelegentom. Jako pierwsza wystąpiła prof. Marta Meducka (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach), która przedstawiła referat pod tytułem „Żołnierze chłopskiego podziemia o Polsce i sobie (pamiętniki żołnierzy BCh)”. Z kolei ks. prof. Jerzy Kułaczkowski (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie) scharakteryzował zadania rodziny na polu przysposobienia dziecka do kultury, a swoje rozważania zawarł w wystąpieniu pod tytułem „Rola rodziny w wychowaniu dziecka do kultury”. Ks. prof. Dominik Kubicki (Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu) przedstawił referat zatytułowany „Wychowawcza rola domu

rodzinnego jako wspólnoty relacyjnej – remedium na potrzebę postawy kulturowej otwartości doby mondializacyjnej”, natomiast prof. Jerzy Potoczny (Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie) w swoim wystąpieniu wskazał na znaczenie szkolnictwa ukraińskiego, przedstawiając referat pod tytułem „Szkolnictwo ukraińskie w Galicji Wschodniej w XIX i XX wieku”. Kolejna prezentacja należała do prof. Grzegorza Majkowskiego (AJD), który scharakteryzował antropologiczne i kulturowe znaczenie języka, przedstawiając referat o tym samym tytule. Tematem wystąpienia prof. Adama Rosoła (AJD) była „Edukacja w kulturze obcej”, zaś dr Marek Madej (Gliwicka Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości) skupił się na wykazaniu różnic o charakterze kulturowym w biznesie globalnym.

Podczas dalszych obrad uczestnicy konferencji podzielili się na dwie sekcje, z których jedna to pedagogiczno-psychologiczna. Intrygujące słuchaczy referaty wygłosili w tej sekcji między innymi: prof. Bernd-Joachim Ertelt i dr Joanna Górna (AJD), dr Elżbieta Kornacka-Skwara (AJD), dr Sylwia Kita (AJD), dr Monika Stawiarska-Lietzau (AJD), mgr Aleksandra Papaj (Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Częstochowie).

Sekcja druga (historyczno-oświatowa) przebiegała pod przewodnictwem prof. Wiesława Jamrożka (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), zaś referaty podczas jej obrad wygłosili: prof. Krzysztof Jakubiak (Uniwersytet Gdański), prof. Josef Pšenak (Katolicka Univerzita v Ružomberku – Słowacja), dr Barbara Łuczyńska (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie), mgr Wioletta Sołtysiak (AJD), mgr Adrianna-Ciastko (AJD).

W sekcji komunikacji pragmatycznej wyniki swoich badań przedstawili: prof. Paweł Płusa (AJD), prof. Svitlana Lupiy (Lwowska Narodowa Akademia Sztuk Pięknych), dr Aneta Majkowska (AJD), dr Małgorzata Iżykowska (Uniwersytet Opolski), dr Leszek Będkowski (AJD), dr Ewa Golbik (Gliwicka Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości), dr Anna Pyda-Grajpel (AJD), dr Monika Kowalczyk-Gnyp oraz dr Edyta Widawska, dr Urszula Augustyńska (AJD), dr Eugeniusz Szymik (Gliwicka Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości), jak również mgr Sylwia Pikula (Katolicki Uniwersytet Lubelski im. Jana Pawła II).

Podsumowując, stwierdzić należy, iż Polska należy do krajów, których wielokulturowość nie dotyka jeszcze w sposób znaczący, aczkolwiek zachodzące w niej zmiany sygnalizują, że z czasem znajdzie się pod jej szerokim wpływem. Wobec powyższego, konieczne jest, by nauki zgłębiające zagadnienia wielokulturowości łączyły wyniki swoich badań i osiągnięć, w celu dogłębnego opisu i wyjaśnienia tegoż zjawiska.

Wykład o. dr Jana Golonki w Bibliotece Jasnogórskiej - Warsztaty Jasnogórskie, fot.: arch.

Katarzyna Zalas

DOKĄD ZMIERZASZ UNIO?

19 grudnia 2011 r. dr Ireneusz Kraś (Instytut Nauk Politycznych AJD) uczestniczył w seminarium naukowym „Unia Europejska - Quo Vadis” zorganizowanym przez Katedrę Europeistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Gospodarzem seminarium był prof. Konstanty A. Wojtaszczyk. W seminarium uczestniczyli również pracownicy naukowcy Katedry Europeistyki UW i PAN oraz zaproszeni politycy: doradca Prezydenta RP prof. Tomasz Nałęcz, dr Paweł Kowal, dr Witold Waszczykowski, Janusz Piechociński, Paweł Poncyliusz, Janusz Korwin-Mikke.

Podczas dyskusji zastanawiano się jakie scenariusze czekają Unię Europejską w najbliższym czasie. Zastanawiano się czy nastąpi zatrzymanie integracji i rozpad UE. Innym

scenariuszem rozwoju w opinii uczestników seminarium jest utrzymanie stanu obecnego, czyli trwanie „od kryzysu do kryzysu”. W rozważaniach brano pod uwagę wariant „unii dwóch prędkości”. Najlepszym rozwiązaniem byłaby właściwa identyfikacja problemów, która pozwoliłaby na funkcjonowanie Unii w nowym modelu. Obecny model integracji Delorsa wyczerpał się - stwierdził prof. K.A. Wojtaszczyk.

W opinii dr. Ireneusza Krasia Unia Gospodarcza i Walutowa (UGW) była od samego początku narażona na kryzys. Zadbano jedynie o walutowy element unii, tworząc instytucję o charakterze ponadnarodowym, jakim jest Europejski Bank Centralny. To on na poziomie strefy euro koordynuje politykę monetarną. Brakuje natomiast instytucji koordynującej politykę fiskalną na poziomie UGW. Jeżeli ma nastąpić dalsza integracja to potrzebne jest dopełnienie unii walutowej w postaci unii fiskalnej odpowiednio skonstruowanej, która nie spowoduje utraty konkurencyjności słabszych gospodarek Unii Europejskiej, w tym również Polski. Czy jednak w obecnej sytuacji ten pomysł znajdzie pełną społeczną aprobatę? Do kryzysu w UGW przyczynił się również brak odpowiedzialności polityków poszczególnych państw strefy euro, którzy zwiększając zadłużenie kupowali głosy swoich wyborców, łamiąc tym samym wszelkie prawa ekonomiczne.

MM

Na zdjęciu dr Ireneusz Kraś (w środku) z gospodarzem seminarium prof. Konstantym A. Wojtaszczykiem UW (po lewej) i prof. Tomaszem Grosse PAN

W ŚWIĄTECZNEJ ATMOSFERZE

Przy dźwiękach muzyki, w świątecznej atmosferze i w eleganckiej scenerii: sił do pracy, zdrowia, szczęścia i spełnienia wszelkich marzeń życzyli sobie pracownicy i studenci Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Spotkanie zatytułowane „Kolędowanie u Jana D.” odbyło się 21 grudnia ub. roku. Uświetniły je występy Chóru AJD, Zespołu Instrumentalnego Instytutu Muzyki oraz Grupy Teatralnej „naJana”.

Przy okazji świąt odbyła się uroczystość wręczenia medali i odznaczeń dla pracowników AJD. Dekoracji dokonał wicewojewoda śląski Stanisław Dąbrowa.

Wśród wyróżnionych Złotym Krzyżem Zasługi znaleźli się: mgr Jerzy Matuszczyk, dr Włodzimierz Karankiewicz, kwalifik. II st. Jarosław Kweclich, prof. AJD, dr hab. Elżbieta Humnik, prof. AJD.

Srebrnym Krzyżem Zasługi zostali odznaczeni: dr hab. Agnieszka Czajkowska, prof. AJD, dr Edyta Widawska,

dr hab. Maciej Zagórski, prof. AJD, dr hab. Katarzyna Winczek, prof. AJD oraz dr Wanda Zych.

Brazowy Krzyż Zasługi otrzymał dr Bartosz Frączek. Medale KEN zostały przyznane: dr Annie Szyndler, mgr. Waławowi Baczyńskiemu, dr Urszuli Cierniak, dr Dorocie Suskiej, dr Teresie Banaszkiwicz, dr. hab. Pawłowi Plusie, dr. Arturowi Żywiołowi, dr Beacie Rusek, dr Beacie Łukarskiej i dr. Zbyszkwowi Jędrzejewskiemu.

Złote Medale za Długoletnią Służbę otrzymali: Wojciech Drzazga, mgr Anna Kmiecik, dr Maria Królicza, dr hab. Maria Lesz-Duk, mgr Jadwiga Mleczak.

Srebrny Medal za Długoletnią Służbę przypadł: dr Teresie Drozdek-Małołepszej, dr Violetcie Jaros, Jolancie Michalak, mgr. Tomaszowi Sankowskiemu oraz mgr. Mariuszowi Szymie.

Wszystkim wyróżnionym serdecznie gratulujemy.

MM

PODSTAWY EDUKACJI. PROPOZYCJE METODOLOGICZNE

Stało się już tradycją, że każdego roku późną jesienią Zakład Pedagogiki Ogólnej i Metodologii Badań organizuje cykliczną konferencję naukową, która jest kolejnym krokiem w debacie nad *Podstawami edukacji*. Każda z dotychczasowych pięciu konferencji opatrzona była podtytułem wyznaczającym konkretną płaszczyznę do dyskusji. Ostatnie tego typu spotkanie pod hasłem *Podstawy edukacji. Propozycje metodologiczne* odbyło się 14 listopada 2011 r.

Podtytuł konferencji *Propozycje metodologiczne* wskazuje na przeniesienie rozważań z zakresu *Podstaw edukacji* na grunt szeroko rozumianych założeń epistemologicznych pedagogiki, przy czym akcent został położony na tę płaszczyznę nauki, która dotyczy propozycji metodologicznych w miarę adekwatnych do aktualnego stanu edukacji oraz możliwości jej opisu i wyjaśnienia. Tak sformułowany kontekst głównego tematu konferencji pozwolił na zarysowanie propozycji metodologicznych, które mają szansę leć u podstaw określonych założeń teoriopoznawczych pedagogiki.

Konferencja była okazją do spotkania ludzi nauki nie tylko z różnych ośrodków akademickich w kraju, ale i z Europy. Z Białoruskiego Uniwersytetu Państwowego w Mińsku przybyła Yuliya Sakalova. Wśród gości z kraju znaleźli się: prof. dr hab. Danuta Urbaniak-Zajac z Uniwersytetu Łódzkiego, prof. dr hab. Tomasz Zimny oraz dr Artur Stachura z Uniwersytetu Szczecińskiego, prof. dr hab. Robert Janik z Politechniki Częstochowskiej, dr Martyna Pryszmont-Ciesielska z Uniwersytetu Wrocławskiego, dr Tomasz Łączek z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, dr Jacek Malikowski z Wyższej Szkoły Medycznej w Sosnowcu. Prelegentami reprezentującymi naszą uczelnię byli: prof. dr hab. Andrzej Gofron, prof. dr hab. Beata Gofron, prof. dr hab. Jarosław Jagieła, dr Maciej Woźniczka, dr Izabela Krasiejko, dr Janina Kosmala, dr Dorota Zarzeczna, dr Anna Marek-Bieniasz, dr Sylwia Kita, dr Monika Adamska-Staroń, dr Beata Łukasik, dr Małgorzata Piasecka, dr Urszula Augustyńska, dr Agnieszka Kozerska, mgr inż. Wioletta Sołtysiak i mgr Karol Motyl.

Tematyka referatów była bardzo różnorodna, a wystąpienia inspirujące. Oto przykładowe tematy wystąpień: *Od metodologii normatywnej do metodologii będącej samowiedzą nauki; Współczynnik humanistyczny F. Znanieckiego jako czynnik organizujący poznanie naukowe w pedagogice; Proces nauczania jako otwarta kulturowo przestrzeń badań i praktyk dydaktycznych; Geneza metodologii nauk społecznych; Badania jakościowe i ilościowe we współczesnej pedagogice; Metody oceny kompetencji interpersonalnych nauczyciela. Model „Okno Johari” i diagram dyskutowania transakcyjnego, jako*

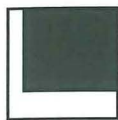

Uczestnicy konferencji, fot.: K. Motyl

postulowane narzędzia badań pedeutologicznych; Między monosubiektywnym poznaniem a intersubiektywną funkcjonalnością i komunikowalnością w edukacji początku XXI w.; Rzeczywistość szkolna a priorytety badań empirycznych; Podstawy metodologiczne dydaktyki filozofii; Implementacja jako uczestniczące badanie interwencyjne na przykładzie pracy socjalnej; Zastosowanie regresji krokowej do analizy badań dotyczących informatyzacji procesu edukacji; Strategie badania z użyciem fotografii w jakościowych badaniach nad edukacją; Methodological concepts and research methods used in foreign language teaching; Praca innowacyjno-badawcza nauczyciela wychowania fizycznego; Diagnozowanie przebiegu uczenia się z wykorzystaniem hipertekstu; Metody integrowania procesu nauczania i wychowania na lekcjach etyki i filozofii a problem erozji wartości; Znaczenie pomiaru w badaniach naukowych; Poznawanie różnorodności pedagogicznego świata metodą hermeneutyczną; Od hipotezy badawczej do hipotezy statystycznej. Hipoteza w pedagogicznych badaniach empirycznych; Badania narracyjne w edukacji; Mechanizmy procesu dokonywania odkryć naukowych; Badanie szkolnego humoru: dotychczasowe rozwiązania metodologiczne; Metodologiczne konteksty badań nad środowiskiem edukacyjnym.

Osobom, które nie uczestniczyły w konferencji a zainteresowane są powyższymi tematami, polecamy publikację pokonferencyjną, która zawierać będzie teksty powyższych wystąpień. Ukaże się pod koniec tego roku kalendarzowego. Jednocześnie już dziś zapraszam do udziału w VI Konferencji Naukowej *Podstawy edukacji*, tym razem poświęconej związkom między aksjologią, etyką i estetyką a edukacją.

Karol Motyl

DOC. DR ANDRZEJ LISICKI (1927-2011)

Andrzej Lisicki urodził się w Warszawie, w 1927 roku. Podczas okupacji uczył się w tajnym gimnazjum, gdzie zetknął się z podziemnym harcerstwem - Szarymi Szeregami, do którego wkrótce wstąpił i został zaprzysiężony. Brał udział w małym sabotażu, w akcji pomocy Żydom walczącym w warszawskim getcie w 1943 roku, a wreszcie w systematycznym szkoleniu podoficerskim już jako członek i żołnierz AK. Walczył w Powstaniu Warszawskim w pułku „BASZ-TA”. 27 września 1944 roku został ranny i wzięty do niewoli, z której uciekł.

Po wojnie zdał maturę i rozpoczął studia z astronomii na Uniwersytecie Warszawskim, które następnie kontynuował i ukończył na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Równocześnie pracował jako asystent w Obserwatorium Astronomicznym UMK oraz zaczął uczyć w toruńskich szkołach średnich jako nauczyciel fizyki, chemii i astronomii. Ponadto wykładał astronomię na UMK. W tym czasie opublikował sporo artykułów popularnonaukowych i dydaktycznych, także w czasopiśmie dla nauczycieli „Fizyka w szkole”. Po paru latach został mianowany kierownikiem Sekcji Fizyki w Okręgowym Ośrodku Metodycznym w Toruniu.

W roku 1963 uzyskał na UMK w Toruniu stopień doktora nauk matematyczno-fizycznych i w latach 1963/64 przebywał w USA na stypendium Fulbrighta w ramach Międzynarodowego Programu Kształcenia Nauczycieli.

Po powrocie do Polski, zaczął pracę w Katedrze Geografii Fizycznej w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Gdańsku (zamienionej po kilku latach na Uniwersytet Gdański) jako adiunkt, a od roku 1971 na Wydziale Nawigacyjnym Wyższej Szkoły Morskiej w Gdyni jako docent. Pełnił tam funkcję zastępcy dyrektora Instytutu

Nawigacji. Był seniorem budowy planetarium w tej uczelni, otwartym w 1979 roku. Prowadził badania naukowe oraz prace magisterskie (wypromował około 20 prac) poświęcone mało zbadanym zjawiskom pływów morskich i oceanicznych.

W czasie blisko 20 lat pracy w środowisku naukowym Trójmiasta został członkiem Zarządu Gdańskiego Towarzystwa Naukowego, członkiem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Miłośników Astronomii. Został powołany na członka Główniej Komisji Dyscyplinarnej dla pracowników nauki przy Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, członka Komitetu Historii Nauki, Oświaty i Techniki PAN, a także na członka Komitetu Badań Morza PAN. Przez szereg lat był także członkiem Komitetu Redakcyjnego czasopisma „Fizyka w Szkole”.

1 października 1981 roku docent Andrzej Lisicki rozpoczął pracę w Zakładzie Dydaktyki Fizyki i Astronomii w Instytucie Fizyki WSP w Częstochowie, prowadząc wykłady i ćwiczenia z astronomii i dydaktyki astronomii. Zajęcia prowadzone były z wykorzystaniem skromnych możliwości Obserwatorium Astronomicznego w Parku Staszica, które zostało przekazane WSP przez władze miejskie Częstochowy. Zakupiono nowy teleskop i przebudowano ruchomą kopułę obserwatorium. Korzystając z faktu, że w tym czasie realizowano budowę nowego budynku Instytutu Fizyki WSP, docent Andrzej Lisicki zaproponował zbudowanie części dachu powstającego budynku w formie tarasu dla prowadzenia obserwacji astronomicznych. Wybudowana została również kopuła dla wówczas projektowanego, a obecnie działającego planetarium.

Równoległe do wspomnianych działań dydaktycznych i organizacyjnych, Andrzej Lisicki w latach 1984-1990 pełnił funkcję prodziekana i dziekana Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego. W roku 1990, po zakończeniu kadencji, przeszedł na emeryturę, pozostawiając współpracownikom i następcom dokończenie rozpoczętych działań.

Docent Andrzej Lisicki pozostawił dorobek publikacyjny liczący ponad 200 prac z astronomii, fizyki, dydaktyki fizyki i astronomii, fizyki morza oraz z historii nauki. Obejmuje on książki, monografie, skrypty, liczne artykuły i recenzje, a także udział w niepublikowanych pracach zespołowych wykonywanych dla potrzeb żeglugi na Bałtyku, na zlecenie gospodarki morskiej.

Andrzej Lisicki zmarł w dniu 23 sierpnia 2011 roku w wieku 84 lat i został pochowany na cmentarzu wojskowym w Warszawie.

Cześć Jego Pamięci.

Biogram sporządził prof. dr. hab. Marian Głowacki na podstawie „Informacji-życiorysu” opracowanego przez Andrzeja Lisickiego 9 listopada 2006 roku

WŚRÓD STARYCH FOTOGRAFII

W dniach od 19 grudnia 2011 r. do 20 stycznia 2012 r. w sali wystawowej Biblioteki Głównej Akademii im. Jana Długosza mieliśmy szansę oglądać wystawę zatytułowaną „Wśród starych fotografii Ostrowskich Korabitów”.

Wystawa ta, zorganizowana staraniem i kosztem dr Karoliny Studnickiej, adiunkta w Zakładzie Historii XIX wieku tutejszego Instytutu, ma szczególny wymiar poznawczy i dydaktyczny. Jest pokłosiem prac archiwalnych związanych z przygotowaniem przez autorkę rozprawy doktorskiej, jak i pokazem warsztatu historyka XIX wieku, który powinien uwzględniać nie tylko tradycyjne źródła pisane, ale także materiały ikonograficzne. Te ostatnie w istotny sposób poszerzają wiedzę źródłową, przybliżają omawiane procesy historyczne poprzez ukazanie osób uczestniczących w omawianych wydarzeniach, ukazują materialne warunki funkcjonowania badanego środowiska, obrazują krąg osób uwikłanych w różnorakie stosunki społeczne, łączące główne postacie narracji.

Zaprezentowany zbiór fotografii pochodzących z końca XIX i początków XX wieku, zachowany w zbiorach Archiwum Ostrowskich i Potockich z Maluszyna w Archiwum Państwowym w Łodzi, wymagał od autorki wystawy wielu czynności przygotowawczych. Polegały one przede wszystkim na starannej selekcji zbioru liczącego ponad pięćset fotografii ze względu na realizowany temat badawczy, prawidłowego rozpoznania postaci – nie wszystkie bowiem fotografie zostały przez byłych właścicieli opisane, jak i opracowania koncepcji ekspozycji. Autorka przyjęła zasadę merytorycznego podziału eksponowanego materiału. Otwiera ją zbiór fotografii ukazujący najbliższą rodzinę bohatera rozprawy doktorskiej – Aleksandra Ostrowskiego, poprzedzony rekonstrukcją drzewa genealogicznego Ostrowskich Korabitów wykonaną przez dr K. Studnicką, w istotny sposób uzupełniająca dotychczasowe ustalenia historyków (m. in. Z. Wdowiszewskiego). Na kolejnych planszach

Autorka wystawy wraz z profesorem A. J. Zakrzewskim, fot.: arch.

uwidocznione są postaci krewnych, dalszych kuzynów, rodzin spokrewnionych, ale także i służby dworskiej. Widzimy utrwalony na fotograficznych kliszach dwór, nazywany pałacem, wyposażenie jego wnętrza, otoczenie parkowe, sceny z dworskich wydarzeń takich jak np. polowania, sceny z wyścigów pławieńskich, itp. W istotny sposób wzbogacają wiedzę o urządzeniach dworskich pałaców w tej części Królestwa Polskiego eksponowane na wystawie projekty parkietów, zamawianych mebli do salonów czy wzorów tkanin ozdabiających ściany pałacu. Na uwagę zasługują także i te fotografie, na których utrwalone zostały np. zabawy dworskie, takie jak kąpiel w pobliskiej Pilicy, czy nieistniejący już w naturze, pierwszy most na tej rzece.

Wspomniana tutaj wystawa eksponowana jest już kolejny raz. Pierwotnie zebrane dokumenty i fotografie wystawiono w Szkole Podstawowej w Maluszynie, gdzie cieszyła się znakomitą frekwencją zarówno wśród młodzieży szkolnej z całej gminy, jak i społeczeństwa dorosłych. Z pewnością pobudziła wyobraźnię mieszkańców i wpłynęła na wzrost ich świadomości historycznej. Ta dydaktyczna funkcja wystawy trudna jest do przecenienia. Przy okazji rozpropagowała prace Instytutu Historii Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie.

Andrzej J. Zakrzewski
Instytut Historii

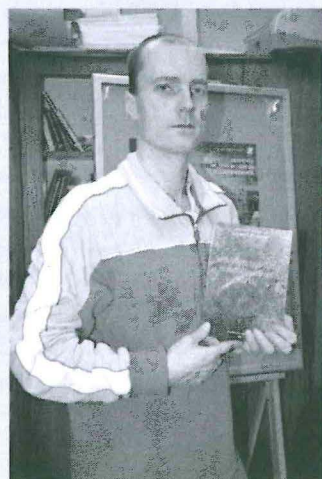
PODRÓŻ DO ŹRÓDEŁ JĘZYKA POLSKIEGO

Okazuje się, że w jasnogórskiej bibliotece zachowały się zapiski w języku polskim, które powstały jeszcze w średniowieczu, czyli na długo przed sławnymi utworami Mikołaja Reja. Potwierdzają to badania częstochowskich naukowców: dr Anety Majkowskiej i prof. Grzegorza Majkowskiego. Po długich miesiącach żmudnych badań o ich wynikach można przeczytać w nowej książce zatytułowanej „Źródła do dziejów języka polskiego w rękopiśmiennych zbiorach Jasnej Góry”

– Wspólnie z żoną poświęciliśmy na badania ponad półtora roku – mówi prof. Grzegorz Majkowski. – Praca polegała na przeglądaniu kodeksów, które zostały spinane ręcznie na przestrzeni od późnego średniowiecza do 1693 roku. Po tej dacie rozpoczęła się era druków. I w tym momencie zakończyliśmy badania.

Kto chce dowiedzieć się więcej o badaniach naukowców prowadzonych na Jasnej Górze powinien sięgnąć do polecanej przez nas książki.

Na fotografii profesor G. Majkowski, fot.: MM

MM

DOROCZNY KONCERT INSTYTUTU MUZYKI

16 grudnia 2011 roku w Klubie „Politechnik” odbył się doroczny koncert Instytutu Muzyki pod patronatem JM Rektora dr. hab. iż. prof. AJD Zygmunta Bąka. W programie usłyszeliśmy utwory: Edwarda Griega

– *Suita w dawnym stylu „Z czasów Holberga”* op. 40, Christopa Graupnera – *Sinfonia na 6 kotłów, waltornie i smyczki*, gdzie partię solową na kotłach wykonał dr Andrzej Michalak (kierownik Zakładu Dydaktyki Instrumentalnej w Instytucie Muzyki). Szczególnym przedsięwzięciem, gorąco oklaskiwanym przez licznie zgromadzoną publiczność, było wykonanie wyjątkowego dzieła Giacomo Pucciniego – *Messa di Gloria* z udziałem solistów: Pawła Fundamenta (tenor), Adama Żaaka (baryton) oraz trzech chórów: Akademii im. Jana Długosza, Hradec Kralove (Czechy) oraz Zespołu wokalnego „La musica Corale” i Orkiestry Filharmonii Częstochowskiej. Dyrygentem wieczoru był prof. Jan Jazownik (kierownik Zakładu Dyrygowania w IM), a koncert zapowiedziała dr Elżbieta Szwed (adiunkt w IM).

Orkiestrą Filharmonii Częstochowskiej dyryguje prof. Jan Jazownik, fot.: Marta Popowska

MM

W PEJZAŻU DŹWIĘKOWYM CZĘSTOCHOWY

W przygotowaniu materiałów do multimedialnej wystawy przedstawiającej różne aspekty audiosfery miasta współuczestniczyli studenci Akademii im. Jana Długosza w ramach współpracy Miejskiej Galerii Sztuki ze Studenckim Kołem Naukowym „Psychologia i Kultura” (opiekun dr Dorota Ortenburger i dr Agata Woźniak-Krakowian WNS).

Projekt i wystawa opierają się na koncepcji Murraya Schafera, kanadyjskiego kompozytora i filozofa muzyki badającego znaczenie pejzażu dźwiękowego w przestrzeniach zamieszkiwanych przez człowieka. Studenci Akademii efektywnie włączyli się w zbieranie i przygotowywanie nagrań, materiałów ikonograficznych. Byli to przedstawiciele Wydziału Pedagogicznego: Ewelina Drobik, Ewelina

Radecka, Artur Rychter, Anna Snopek, Małgorzata Ślęzak, Justyna Śmiłowska, Alicja Wielocka, Anna Barwaniec, Olga Brzozowska, Karol Kopera, Małgorzata Skoczyńska, Ewa Grześkow, Beata Straś oraz Wydziału Wychowania Artystycznego: Marta Raźniewska, Monika Olejnik, Laura Normand, Barbara Rymanowicz, Renata Wiendlocha, Marcin Głąb. Na Wystawie zaprezentowano także prace naszych studentów odnoszące się do audiosfery Częstochowy wraz z materiałem ikonograficznym i badawczym pt. *Częstochowa w biegu*.

Wystawę można było zwiedzać w Miejskiej Galerii Sztuki na przełomie grudnia i stycznia. Została niezwykle ciepło przyjęta przez widzów i krytyków. Ludzi interesowało, w jaki sposób powiązać dźwięk z obrazem. A było nad czym się zastanawiać, bo dźwięk na wystawie był transmitowany z różnych odbiorników: słuchawek telefonicznych, komputerów, a nawet rur. W zderzeniu z obrazami Częstochowy całość wypadła niezwykle udanie. Tym bardziej, że Częstochowa to nie tylko dźwięki wchodzącej do miasta pielgrzymki, ale także szum samochodów, tramwajów, czy zwykła proza życia codziennego. O wystawie rozpisywała się prasa lokalna. I widać te słowa podziały na innych, bo zaczęli się nią interesować mieszkańcy innych miast.

– Mamy sygnały, że we Wrocławiu są zainteresowani naszym projektem. Ponoć chcą go powtórzyć, wykonując podobną rzecz, inspirując się naszymi pomysłami. To niezwykle miłe – tłumaczy dr Dorota Ortenburger.

MM

Wernizaż w Miejskiej Galerii Sztuki, fot.: M. Ślęzak

ZACZAROWANY ŚWIAT JUSTYNY I JEJ MODELEK

Eleganckie kobiety z nutką dekadencji lub dziecinnej wręcz ciekawości, ubrane w oryginalne kreacje spoglądały z fotografii Justyny Warwas-Kozak (absolwentki i pracownicy AJD) podczas finisażu (12 stycznia) wystawy zatytułowanej „I put a spell on you”. Kto nie był w Centrum Promocji Młodych (Willa Generała, al. Wolności 30) niech żałuje i czeka na następną okazję. Justyna, chociaż zaliczana jest wciąż do grona młodych artystów Częstochowy, potrafi zaskoczyć. Wyróżnia ją nie tylko zmysłowość i sposób pokazania piękna kobiety, ale w bliższej kontemplacji jej zdjęcia pozwalają odkryć kolejne płaszczyzny. Przysłuchując się zaskoczonym widzom delectującym się wystawą, wielokrotnie można było usłyszeć zachwyt i porównywanie modelek m. in. do postaci bajkowych.

– Chcę tylko pokazać piękno i niepowtarzalność kobiety – mówi o wystawie Justyna Warwas-Kozak. – Przy okazji ukazuję jej wnętrze. Przedstawiam ładunek pełen emocji, jakie każdego dnia towarzyszą każdemu człowiekowi. To

Justyna Warwas-Kozak, fot.: arch.

pełna paleta wyrazu: od fascynacji, zaciekawienia, do złości włącznie.

Ciekawie o wystawie wypowiadał się dr Bartosz Frączek.

– W tych fotografiach czuć duszę malarza. Widać to po sposobach komponowania zdjęcia przez artystkę. Choć Justyna prezentuje na wystawie swoje wspaniałe zdjęcia, to jednak zachęcam do poznawania także jej malarstwa – podsumował Frączek.

MM

WYSTAWA O NAS SAMYCH!

Zorganizowana przez Bibliotekę Główną ekspozycja pt. „Wystawy Biblioteki Głównej w 40-lecie Uczelni” jest szczególna, bowiem podsumowuje jej dorobek wystawienniczy w 40-lecie Uczelni.

Jan Paweł II pisał: „Biblioteka jest skarbnicą piśmiennictwa, przez które człowiek wyraża swój zmysł twórczy, inteligencję, znajomość świata i ludzi...” Wykorzystując zasób teje „skarbnicy”, skarbnicy Akademii im. Jana Długosza, a także umiejętności twórczych pracowników i studentów naszej Uczelni, Biblioteka zorganizowała ponad 80 wystaw, które w tej jednej ekspozycji chciała przypomnieć. Poprzez tego typu działania, przybliżając gromadzone przez bibliotekę zbiory staje się ona dodatkowo przestrzenią dla wymiany poglądów, estetycznych doznań i kulturalnych spotkań.

Działalność wystawienniczą zainicjowała w roku 1989 ówczesna dyrektor Biblioteki Głównej mgr Joanna Grochowska. W bardzo skromnych, korytarzowych warunkach powstała pierwsza ekspozycja pt. „Piękna książka”. I od tego momentu Biblioteka nie pozostawała obojętna na ważne rocznice, wydarzenia, historyczne daty i fakty, wpisując się tym samym „na stałe” w działalność kulturalną i edukacyjną nie tylko Uczelni, ale całego regionu częstochowskiego.

Od 2004 roku ranga organizowanych wystaw wzrosła, kiedy to Biblioteka wzbogaciła się o profesjonalną, specjalnie przystosowaną do celów

wystawienniczych i spotkań wernisażowych galerię. 80 wystaw – mało to, czy dużo? Najważniejsze, że prawie do każdej opracowany był katalog, który stał się eksponatem wystawowym, ale przede wszystkim dokumentacją dającą obraz naszej pracy, pracy bibliotekarzy, którzy wkładają i przez lata wkładali ogromny trud, zaangażowanie i serce w organizację każdej z osobna ekspozycji. I właśnie za to wszystkim pracownikom Biblioteki i osobom z nią współpracującym należą się serdeczne podziękowania.

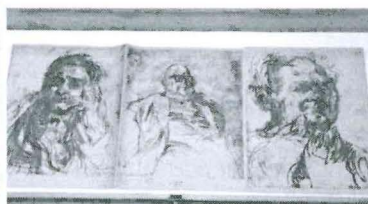
Alicja Raczyńska

„Leonardo da Vinci”

„Pierwsza książka do czytania”

„Wystawa grafiki ze zbiorów Biblioteki Głównej WSP”

„Dawne i obecne podręczniki do historii”

DROGA BIBLIOTEKARZA DYPLOMOWANEGO

Cztery pracownice Biblioteki Głównej, które „przemierzają szlak” ku uprawnieniom dyplomowanego bibliotekarza brały udział w Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Książka i prasa w kulturze” zorganizowanej przez Katedrę Informacji Naukowej i Bibliologii oraz Wydział Administracji i Nauk Społecznych Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy w dniach 13-14.10. br

Pani mgr Agata Bożek wystąpiła z referatem pt. „Handlarz papierową ambrozją – Antoni Gmachowski niedoceniony księgarz i wydawca międzywojennej Częstochowy”, w którym przybliżyła biografię częstochowskiego nakładcy, a przede wszystkim jego działalność księgarską, wydawniczą i społeczną. W 1917 roku A. Gmachowski założył w Częstochowie wydawnictwo z własną księgarnią, przy której prowadził również wypożyczalnię książek. W 1922 roku zapoczątkował serię wydawniczą „Książnica Narodowa” w ramach której wydał

dzieła J. Korzeniowskiego, I.J. Kraszewskiego, W. Berenta, W. Łozińskiego. W referacie zaprezentowany został i zanalizowany katalog wydany z okazji „Wystawy książki polskiej oraz regionalizmu Częstochowy i okolicy” stanowiący bezcenne źródło informacji dla bibliologów, zajmujących się promocją i historią książki. Działalność księgarska i wydawnicza A. Gmachowskiego miała wpływ na kształtowanie się świadomości odbiorcy literatury w nowej, odradzającej się Polsce.

Mgr Małgorzata Łęgowik w referacie pt. „Czasopisma popularnonaukowe dla dzieci i młodzieży do 1939 roku” zwróciła uwagę na czasopisma dziecięce i młodzieżowe, popularyzujące poznawanie otaczającego świata, które odgrywały istotną rolę w kształtowaniu postaw moralnych i estetycznych młodych odbiorców. Zawartość treściową badanych czasopism podzieliła na dwie grupy: periodyki

C.d. s. 24.

GDZIE JESTEŚ CZYTELNIKU?...

Organizatorem XXV Forum Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych SBP, które odbyło się 29 września 2011 roku była Biblioteka Główna Politechniki Śląskiej. Spotkanie pod hasłem: „Gdzie jesteś Czytelniku? Rola i miejsce biblioteki w strategii i działalności uczelni wyższej” spotkało się z dużym zainteresowaniem środowiska bibliotekarskiego. W Konferencji wzięło udział ponad 100 bibliotekarzy z południowej i centralnej Polski.

W trakcie spotkania zaprezentowano referaty poruszające tematykę zagadnień promocji zasobów i usług bibliotecznych, pozyskiwania funduszy, tworzenia przyjaznej i funkcjonalnej przestrzeni bibliotecznej, wykorzystania w działaniach marketingowych najnowszych technik internetowych. Uczestnicy mieli także sposobność zapoznać się z wynikami badań ankietowych dotyczących badania potrzeb i opinii użytkowników.

W referacie „Przyłapanie w Sieci, czyli biblioteki na portalach internetowych” pracownice Biblioteki Głównej Iwona Mielczarek i Iwona Cichoń zasygnalizowały zjawisko przechodzenia bibliotek ze świata rzeczywistego do wirtualnego w celu promocji i pozyskiwania nowych czytelników.

Rozwój nowych technologii, przede wszystkim Internetu sprawił, że w dostarczaniu informacji, bibliotekarzy coraz częściej wyręczają media elektroniczne. Wyszukiwarka Google dostarcza nam mnóstwo informacji pochodzących z różnych źródeł, a w opinii wielu użytkowników Wikipedia często traktowana jest jako najważniejsze źródło informacji. Użytkownicy bibliotek coraz częściej przenoszą się w wirtualny świat komunikatorów, portali społecznościowych, serwisów wideo i licznych stron dostarczających

nie tylko wiadomości, ale też rozrywki. Rozwój tych mediów wymógł na bibliotekach stosowanie najnowszych rozwiązań z wykorzystaniem technologii Web 2.0.

W obecnej rzeczywistości większość młodych ludzi nieustannie „przebywa” w Sieci, nawiązując nowe kontakty, wymieniając się informacjami i opiniami. Aby dotrzeć do tych potencjalnych czytelników bibliotekarze wyszli ze swoją ofertą do portali internetowych.

W celu dotarcia do nich, biblioteki tworzą własne profile na portalach społecznościowych, takich jak: Facebook, Nasza Klasa – nk.pl, Twitter, Flickr, YouTube, Wikipedia.

Obecność bibliotek na portalach społecznościowych buduje sieć kontaktów z potencjalnymi czytelnikami, którzy mogą skorzystać z aktualnych informacji o wydarzeniach kulturalnych, konkursach, nowościach wydawniczych, godzinach otwarcia bibliotek.

Dzięki sieci kontaktów tworzonej przez użytkowników portali informacje o bibliotece rozprzestrzeniają się szybko i docierają do osób, które w rzeczywistości nie odwiedzają biblioteki. Niewątpliwą korzyścią jest poprawa wizerunku biblioteki, zwłaszcza wśród młodej generacji czytelników, która ukazuje się, jako nowoczesna, wykorzystująca najnowsze technologie instytucja.

W trakcie dyskusji towarzyszącej obradom uczestnicy zwrócili uwagę na konieczność prowadzenia różnorodnych działań marketingowych w celu promocji bibliotek oraz na rozwój kompetencji informacyjnych bibliotekarzy, niezbędnych w kontaktach z młodym użytkownikiem w świecie realnym bądź wirtualnym.

*Iwona Cichoń,
Iwona Mielczarek*

wielotematyczne („Mój Przyjaciel”, „Skarbczyk Domowy”) oraz o treściach specjalnych, wśród których wyróżniła: geograficzno-krajoznawcze („Młody Geograf”, „Nowiny Krajoznawcze”, „Orli Lot”), techniczno-zawodowe („Młody Lotnik”, „Szkoła i Technika”), sportowe („Sport Szkolny”, „Gol”), matematyczne („Młody Matematyk”), PCK („Czyn Młodzieży”, „Niwa Czerwonokrzyska”), a także nastawione na popularyzację nauk przyrodniczych („Rozrywki Entomologiczne dla Młodzieży”, „Przyjaciel Przyrody”).

Mgr Renata Łęgowik zaprezentowała na konferencji referat pt. „Częstochockie czasopisma szkolne w latach międzywojennych”. Uznała, że warto uchronić przed zapomnieniem charakterystyczną działalność kulturalną młodzieży częstochockiej, jaką jest wydawanie prasy uczniowskiej. Czasopisma szkolne stanowią cenny przyczynek do dziejów szkolnictwa częstochockiego. Okres dwudziestolecia międzywojennego to czas ukazywania się periodyków szkolnych w gimnazjach częstochockich. Były to pisemka klasowe i kółkowe, które przeistaczały się w organy ogólnoszkolne, a nawet międzyszkolne. Pierwsze gazetki pisane były ręcznie i odbijane na litografii bądź na hektografii. Od roku 1921 zaczynają pojawiać się gazetki drukowane. Czasopisma szkolne stanowią źródło informacji na temat życia młodzieży szkolnej, ich poziomu wiedzy i kierunków zainteresowań. Informacji tych dostarczają recenzje, wypra-

cowania, artykuły, opowiadania, nowele czy wiersze uczniów. Problematyka poruszana na łamach czasopism odzwierciedla świadomość kulturalną młodzieży, jej poglądy polityczne i społeczne, światopogląd i ideały życiowe, przekonania na temat literatury, muzyki i sztuk teatralnych.

Mgr Lena Kamińska-Mazur wygłosiła referat pt. „Kulturotwórcza działalność częstochockiego drukarza i wydawcy Franciszka Dionizego Wilkoszewskiego”. Główny temat referatu to szerokie spektrum poczynań edytorskich F.D. Wilkoszewskiego, ponieważ wydawanie w jego drukarni przez ponad 30 lat częstochockiej prasy codziennej („Goniec Częstochocki”), czasopism szkolnych („Świat Szkolny”), literackich („Czasopismo Literackie”), religijnych („Niedziela”), a także współpraca z lokalnymi i krajowymi nakładcami książek miało znaczący wpływ na polską kulturę tego okresu. Wydawane przez częstochockiego drukarza czasopisma stanowią dziś cenne źródło informacji na temat historii, kultury, życia społecznego, politycznego miasta w „porozbiorowej rzeczywistości”, a tym samym są przedmiotem badań historyków, prasoznawców, literaturoznawców.

Referaty, omówione powyżej, zostaną opublikowane w 2012 roku, jako materiały pokonferencyjne.

Alicja Raczyńska

AJDart

Pięcioro studentów Akademii im. Jana Długosza w Częstochocku stworzyło stronę internetową poświęconą twórczości swoich kolegów z uczelni i nie tylko. Pomysł stworzenia strony internetowej powstał w ramach zajęć z animacji społecznej, a jego autorami są Katarzyna Ujma, Ewa Wajs, Karolina Zalas, Kamila Skowron i Damian Noga.

Celem projektu „AJDart - to dobry start” było stworzenie bezpiecznego miejsca, gdzie wszyscy chętni pochwaleniem się swoimi umiejętnościami, mogliby umieszczać swoje prace w czterech kategoriach: PRACA LITERACKA, PRACA PLASTYCZNA, FOTOGRAFIA i UTWÓR MUZYCZNY. Jednocześnie został zorganizowany konkurs, który miał zachęcić wszystkich do korzystania z portalu.

5 grudnia ruszyła strona www.wp.ajd.czest.pl/ajdart/, a wraz z nią konkurs na najlepszą pracę. W rywalizacji brała udział każda praca, która została umieszczona na portalu. Jurorzy konkursu, czyli mgr Adrianna Sarnat-Ciastko, mgr Anna Motyl i Pan Jarosław Ordon, stanęli przed nie lada wyzwaniem. Z zamieszczonych na stronie 19 zdjęć, 11 prac plastycznych, 6 prac literackich i 1 utworu muzycznego musieli wybrać po

jednej, najlepszej pracy z każdej kategorii. Jury jednogłośnie stwierdziło, że poziom prac jest bardzo wysoki. Jednak udało się wyłonić te najlepsze:

- Praca literacka – Krzysztof Wawrzyniak, wiersz „Pocałunek deszczu”,
- Praca plastyczna – Izabela Krawczyk „Wspomnienie”,
- Fotografia – Anna Zaczowska.

Ponieważ kategoria „UTWÓR MUZYCZNY” cieszyła się najmniejszym zainteresowaniem i do rywalizacji zgłoszono tylko jeden utwór pt. „Zbójnicki” autorstwa zespołu Zegarmistrz Czasu, jury postanowiło wyróżnić i tę pracę.

Zwieńczeniem konkursu było spotkanie z laureatami w Cafe Belg. Podczas spotkania zwycięzcy otrzymali dyplomy oraz upominki ufundowane przez sponsorów: herbaciarnię Cafe Belg, Depi-laser (nowoczesne kosmetyka estetyczna), Centrum Relaksu, Tawernę Hooper Bay, Pizzerię Toscania i Kaktus Bistro.

Chociaż konkurs został zakończony, strona www.wp.ajd.czest.pl/ajdart/ wciąż funkcjonuje i cieszy się dużym zainteresowaniem. Liczna rzesza użytkowników portalu wzrasta, a sama strona została wyświetlona już 5342 razy. Zapraszamy wszystkich studentów (i nie tylko) do korzystania z naszej strony!

Katarzyna Ujma

„PEDAGOGIKA” ON-LINE

Na stronie Wydziału Pedagogicznego AJD od początku 2012 roku jest aktywna zakładka prac naukowych z serii „Pedagogika” wydawanych przez naszą Uczelnię (www.wp.ajd.czest.pl/pedagogika). Jej utworzenie jest związane ze staraniami redakcji o uzyskanie wyższej punktacji na liście czasopism Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Zgodnie z ustawą z 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (DzU nr 96 oraz z 2011 nr 84, poz. 455) MNiSW opracowało nowy system kryteriów i zasad oceny czasopism naukowych. Jednym z wymogów jest dostępność on-line.

Na wspomnianej stronie Czytelnicy oraz osoby zainteresowane współpracą naukową znajdują elektroniczny zapis poszczególnych tomów, a także informacje na temat warunków uczestniczenia w publikacji. Zgodnie z wytycznymi MNiSW powołano także międzynarodową Radę Naukową. W jej skład weszli naukowcy dbający o poziom merytoryczny rocznika, a mianowicie: prof. prof. Andrzej Meissner (Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie) – przewodniczący, Krzysztof Jakubiak (Uniwersytet Gdański), Wiesław Jamrozek (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), Dominik Kubicki, ks. (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), Svitlana Lupiy (Akademia Sztuk Pięknych we Lwowie), Josef Pšenak (Uniwersytet Jana Amosa Komeńskiego w Bratysławie), Kazimierz Rędziński (AJD), Dmitry Strovsky (Uralski Uniwersytet Federalny w Jekaterynburgu) oraz Adam Winiarz (Wszelchnica Świętokrzyska w Kielcach). Utworzono także Listę Recenzentów. Znaleźli się na niej prof. prof.: Janusz Sztumski (przewodniczący Komisji Filozofii i Socjologii PAN w Katowicach), Witold Chmielewski (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Filia w Piotrkowie Trybunalskim), Romuald Grzybowski (Uniwersytet Gdański), Stanisław Meducki (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach), Jerzy Potoczny (Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie), Eleonora Sapia-Drewniak (Uniwersytet Opolski), Kazimierz Szmyd (Uniwersytet Rzeszowski).

Utworzenie strony internetowej „Pedagogiki” zbiegło się w czasie z wydaniem jej dwudziestego już tomu. Warto przypomnieć, iż pierwszy numer „Pedagogiki” ukazał się w roku 1989, a jego redaktorem naukowym był prof. Franciszek Marek. W kolejnych latach funkcję tę pełnili prof. prof.: Zygmunt M. Zimny, Janusz Lipiec, Romuald Derbis,

Bogdan Snoch, Józef Żuraw, a także Stanisław Podobiński, a począwszy od tomu 13., stałym samodzielnym redaktorem naukowym pozostaje Kazimierz Rędziński. W ciągu 22 lat na łamach rocznika wyniki badań naukowych zaprezentowało wielu pedagogów związanych z częstochowską *Alma Mater* oraz wywodzących się z innych uznanych ośrodków akademickich w kraju i za granicą. Przyczynił się on do awansu naukowego wielu badaczy oraz pełnił rolę forum naukowego dla środowiska częstochowskich pedagogów.

Rozwój skromnego początkowo rocznika przebiegał mozolnie. W dużej mierze był on uzależniony od skromnych sił naukowych dopiero rozwijającej się uczelni. „Pedagogika”

przechodziła zatem, przede wszystkim w pierwszym dziesięcioleciu, także okresy stagnacji. Ich efektem był dwuroczny cykl wydawniczy kilku tomów czy łączenie numerów. Niewątpliwie owe utrudnienia wynikały z przemian dokonujących się w uczelni, w strukturze Wydziału Pedagogicznego i Wydawnictwa AJD, oraz z braku wizji rozwoju czasopisma.

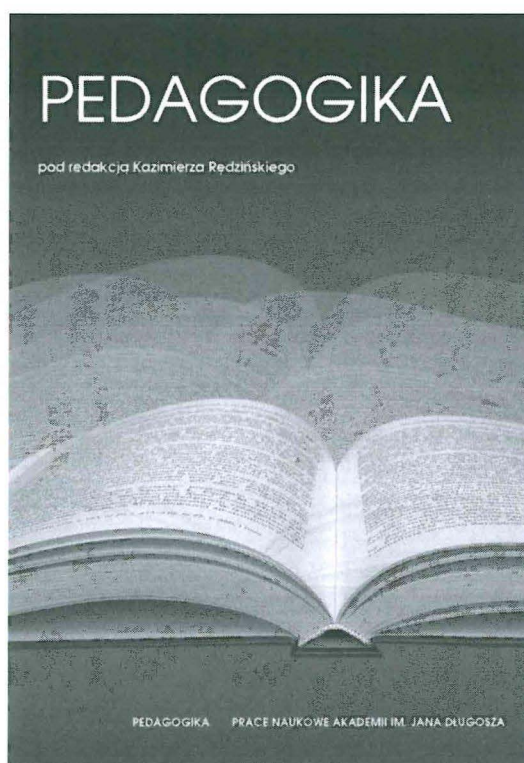
Ta krótka retrospekcja umożliwia ocenę rozmiarów postępu dokonanego w ostatniej dekadzie ukazywania się periodyku. Dziś „Pedagogika” prezentuje się okazale pod względem merytorycznym, a także edytorskim. Pozyskano grono Autorów stale zasilających swymi tekstami kolejne tomy, nad ich jakością czuwają recenzenci o uznanych nazwiskach. Uczelnia zapewnia

stabilność finansowania prac redakcyjnych i drukarskich. Na chwilę obecną zatem roczny cykl wydawania „Pedagogiki” nie jest zagrożony zarówno pod względem zaplecza naukowego, jak i środków finansowych.

Zainteresowanych odsyłam na stronę www.wp.ajd.czest.pl/pedagogika do zakładki Archiwum, w której znajduje się elektroniczny zapis wszystkich artykułów opublikowanych w ostatnim tomie, a także w poprzednich.

Korzystając z okazji, za pośrednictwem „Res Academicae” informuję, że proces prac redakcyjnych nad kolejnym tomem jest corocznie uruchamiany we wrześniu. Artykuły do „Pedagogiki” są jednak przyjmowane przez cały rok. Prace edytorskie kończą się w grudniu wraz z ukazaniem się w druku gotowej publikacji.

Mirosław Łapot

MIĘDZYWYDZIAŁOWE KOŁO POMOCY I WSPARCIA

Międzywydziałowe Koło Pomocy i Wsparcia powstało w 2009 roku z inicjatywy grupy studentek oraz dr Edyty Widawskiej, która była od początku i nadal pozostaje opiekunką Koła. Celem MKPiW jest „promocja i organizacja wolontariatu, prowadzenie działalności informacyjnej i doradczej, prowadzenie punktów poradnictwa pedagogicznego, społecznego i zawodowego, upowszechnianie i ochrona wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działania przeciwko wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych. Cele te Koło realizuje poprzez: pracę wolontaryjną, organizowanie seminariów, konferencji, odczytów związanych z celami Koła oraz udział w podobnych inicjatywach organizowanych przez inne podmioty”. MKPiW już od kilku lat zajmuje się kilkoma stałymi akcjami, w które angażuje się w ramach wolontariatu, a które odbywają się co roku. Są to:

Szlachetna Paczka

Głównym celem akcji jest przekazanie pomocy świątecznej najbardziej potrzebującym rodzinom w rejonie częstochowskim. Jako wolontariusze Szlachetnej Paczki poszukujemy rodzin potrzebujących wsparcia, odwiedzamy je, przeprowadzamy rozmowy dotyczące ich sytuacji materialnej oraz warunków ich życia i na tej podstawie kwalifikujemy je do kolejnego etapu akcji. Następnie poszukujemy darczyńców, którzy gotowi są odpowiedzieć na konkretne potrzeby rodzin i udzielenie im wsparcia poprzez przygotowanie świątecznej paczki. W ten sposób, działając w okresie między październikiem a grudniem na przestrzeni 3 lat, udało nam się dotrzeć już do kilkudziesięciu potrzebujących rodzin.

Paraolimpiada organizowana przez Miejskie Przedszkole Integracyjne nr 43 w Częstochowie

Praca w ramach tego przedsięwzięcia polega na tym, że grupa wolontariuszy zebrana dzięki MKPiW pomaga w sprawnym przebiegu całej imprezy. Wolontariusze są odpowiedzialni między innymi za dostarczenie słodkiego poczęstunku dla uczestników, za sprzęt oraz przygotowanie wszystkich konkurencji. Nasi wolontariusze z dumą i radością pomagają uczestnikom również w przejściu przez konkurencję oraz zajmują się animacją części rozrywkowej, czyli ogólnej zabawy z dziećmi.

Objazdowy Festiwal Filmowy Watch Docs. Prawa Człowieka w Filmie

Rola MKPiW w tym Festiwalu co roku się zmienia. Zaczynaliśmy od zorganizowania warsztatu informacyjnego dla wolontariuszy, w następnym roku o języku migowym, w kolejnym zorganizowany został panel dyskusyjny odnośnie prawa do resocjalizacji. W międzyczasie działacze

naszego Koła angażowali się w pomoc wolontaryjną polegającą na informowaniu uczestników o tym, co, gdzie i kiedy się dzieje w ramach Festiwalu.

W najbliższej edycji Watch

Docs'a, obowiązki Koła zostaną znacznie rozszerzone poprzez zaangażowanie się w organizację samego Festiwalu.

Dzień Dziecka organizowany przez Miejskie Przedszkole Integracyjne nr 43 w Częstochowie

Działania wolontariuszy zgromadzonych dzięki MKPiW opiera się przede wszystkim na towarzyszeniu uczestnikom w części rozrywkowej oraz czuwaniu nad prawidłowym przebiegiem części sportowej imprezy i dopingowaniu zawodników. Impreza ta sprawia, że na twarzach zarówno dzieci, jak i dorosłych pojawia się dużo uśmiechu i radości.

Poza wyżej wymienionymi stałymi akcjami, w które angażuje się Międzywydziałowe Koło Pomocy i Wsparcia, działacze tego Koła można spotkać również na innych, jednorazowych akcjach. W charakterze wolontariuszy pojawili się między innymi w 12 Mistrzostwach Europy Nieśłyszących w Tenisie Stołowym czy w Halowej Olimpiadzie Sportowej „Przełam bariery z ISD Hutą Częstochowa”. W charakterze uczestników brali udział w konferencjach, takich jak: Konferencja „ty możesz zostać wolontariuszem - nieśmy razem pomoc innym” czy w Sympozjum Naukowym „Praca socjalna aktywnym instrumentem polityki społecznej - od wolontariatu do zatrudnienia”. Działacze Koła jako organizatorzy brali udział również w Międzynarodowej Interdyscyplinarnej Konferencji Studenckich Kół Naukowych i Młodych Naukowców „Wielowymiarowość i perspektywy nauki za progiem XXI wieku”. Wprowadzili do Akademii im. Jana Długosza również obchody Europejskiego Dnia Przeciw Karze Śmierci. Ważnym elementem pracy MKPiW są również konkursy, takie jak Turniej Par Negocjacyjnych w Krakowie, oraz udział w warsztatach – min. „Kontakt w ujęciu psychodynamicznym”. Działalność Koła, jak widać, jest zróżnicowana, jednak dzieje się tak po to, by każdy z działaczy znalazł coś dla siebie i mógł wybrać, w które akcje Koła pragnie się zaangażować.

MIĘDZYWYDZIAŁOWE KOŁO POMOCY I WSPARCIA

Akademia im. Jana Długosza
w Częstochowie
ul. Waszyngtona 4/8, pokój 310
mkpiw.ajd@gmail.com
Wszelkich informacji udziela
Alicja Wielocka tel.514-531-357

Nadal czujemy, że to dopiero początek – mamy coraz więcej pomysłów, a wsparcie Rzecznika ds. Osób z Niepełnosprawnością dr Edyty Widawskiej, będącej naszym opiekunem, poszerza nasze horyzonty i mobilizuje nas do dalszego działania.

Alicja Wielocka

PRZECIW KARZE ŚMIERCI

10 października 2011 w murach Wydziału Pedagogicznego po raz pierwszy zostały zorganizowane obchody Europejskiego Dnia Przeciw Karze Śmierci. Inicjatywa ta została zapoczątkowana w Polsce przez warszawską Grupę Horyzont – Przeciw Karze Śmierci. W Akademii im. Jana Długosza organizacją całej akcji zajęło się Międzywydziałowe Koło Pomocy i Wsparcia.

Program obchodów obejmował bezpłatną projekcję dwóch filmów dokumentalnych: „Women in Shroud” (W całunie) oraz „Dominique’s Story”. Odbył się pokaz prezentacji multimedialnych przekazujący ogólne informacje dotyczące kary śmierci oraz ostatnich posiłków skazanych. Przedstawiono również wyniki badań opinii studentów naszej Uczelni na temat kary śmierci. Zbierano też podpisy pod prośbami o ułaskawienie wybranych wspólnie przez Grupę Horyzont oraz Amnesty International skazanych.

Organizatorzy akcji z opiekunem MKPiW dr E. Widawską, fot.: arch. MKPiW

W ramach Europejskiego Dnia Przeciw Karze Śmierci organizatorzy zdecydowali się także zapytać 50 studentów AJD o to, czy są za karą śmierci, czy przeciw – proszono również o uzasadnienie odpowiedzi. Aż 23 respondentów popiera karę śmierci, natomiast 27 jest przeciwko tego typu rozwiązaniom. Wśród uzasadnień odpowiedzi popierających karę śmierci pojawiały się najczęściej takie argumenty, jak: środki finansowe „marnowane” na skazanych, uzasadnione skazanie na śmierć w wypadku odebrania komuś życia, zasada „oko za oko”, straszak na potencjalnych przestępców czy sposób na zaostrzenie wyroków lub brak tolerancji dla jakichkolwiek „odchyłów od norm”. Z kolei odpowiedzi przeciwników kary śmierci podsuwają inne rozwiązanie, takie jak dożywocie czy odpracowywanie swoich win na rzecz państwa w formie zapracowania na swoje utrzymanie. Uważają, że nikt nie ma prawa odbierać nikomu życia, a kara śmierci będzie jedynie wybawieniem dla skazanego i uratuje go w ten sposób od linczu społecznego, zaznaczają, że potrzebna jest reforma resocjalizacji, a nie kolejne zabijanie.

Celem Międzywydziałowego Koła Pomocy i Wsparcia było szerzenie świadomości istnienia kary śmierci oraz wprowadzenie obchodów Europejskiego Dnia Przeciw Karze Śmierci w tradycję Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Chciano pobudzić uczestników obchodów do poruszania tego ważnego tematu, do prowadzenia dyskusji i wymiany poglądów. Jak można było zauważyć na korytarzach Akademii, faktycznie dzień ten wprowadził karę śmierci do rozmów zarówno studentów, jak i wykładowców. Słychać było ożywione rozmowy oraz ciekawe argumenty zarówno przeciwników, jak i zwolenników tego rozwiązania.

Alicja Wielocka

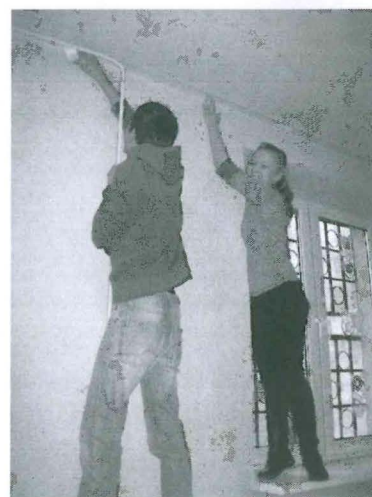
ROZŚWIETL SKRAWEK NIEBA

9 grudnia 2011r w Świetlicy Socjoterapeutycznej przy ul. Krakowskiej 80 bl. 3 w Częstochowie studenci pedagogiki społecznej i terapii pedagogicznej: Dorota Chrząstek, Żaneta Chłód, Kamila Chęcińska, Magda Jędrzyak, Wiola Kowalczyk i Darek Jurczakowski, zrealizowali projekt pt. Rozświetl Skrawek Nieba.

Projekt zakładał odnowienie i odświeżenie pomieszczenia medialno-terapeutycznego w jednej z sal świetlicy. Studenci odmalowali część ścian oraz sufit, wyprali dywany i pozyskali rolety okienne. Pomysł bardzo spodobał się dzieciom, które chętnie pomagały przy malowaniu. Jedną, podopiecznych świetlicy na widok namalowanego na ścianie słońca, będącego logo świetlicy wykrzyknęła: „Ale to jest super!”. Studenci chcieli, by sala stała się jaśniejsza, a osoby korzystające z niej, nabrały więcej chęci do zajęć, które się tam odbywają i sądząc po reakcji dzieci, założony cel zostanie osiągnięty. Projekt został zrealizowany dzięki wsparciu lokalnych firm:

- Pan Michał Dyl - Centrum Dekoracyjne, ul. Jagiellońska,
- Pani Joanna Orłowska - właściciel Firmy Handlowej przy ul. Jagiellońskiej,
- Pan Edmund Dzięba - Firma FART, ul. Bohaterów Katynia,
- Pani Alicja Krawczyk i Pan Paweł Krawczyk - Salon Meblowy Efekt,
- Firma STYL,
- Pan Damian Wieczorek, Firma DAMPEX.

Za okazane wsparcie bardzo dziękujemy!

Organizatorzy akcji podczas malowania, fot.: arch. studentów

Organizatorzy

Z UŚMIECHEM DO DZIECI

7 stycznia 2012 r. w Domu Małego Dziecka im. Edmunda Bojanowskiego przy ulicy Św. Kazimierza w Częstochowie odbył się bal karnawałowy. Uczestnikami zabawy były dzieci w wieku przedszkolnym. Nie zabrakło również specjalnie zaproszonych na tę okazję gości. Za organizację tego dnia odpowiadały studentki pedagogiki AJD. Wykonały one własnoręcznie plakaty-zaproszenia, które były zachętą do udziału w balu. Dołożyły wszelkich starań, by wystrój sali wprowadził dzieci w karnawałowy nastrój i wspólną zabawę. Maluchy zostały przebrane za różne postacie z bajek oraz zwierzątka. Czekają na nich mnóstwo niezapomnianych atrakcji. Wśród nich była wizyta klauna, który zabawiał maluszki i wykonywał różne magiczne sztuczki. Dzieci mogły również brać udział w przeróżnych konkursach i zabawach z nagrodami. W przerwach zjadły się słodkim poczęstunkiem. Impreza nasycona była wieloma niespodziankami. Dodatkowymi były tort oraz pizza. Maluszki mogły też w międzyczasie posłuchać wesolej muzyki granej przez DJ-a. W ten dzień na ich twarzach zagościł beztrudny uśmiech. Zabawa wyzwoliła wiele pozytywnych emocji wśród wszystkich uczestników. Uśmiechu i dobrego humoru nie zabrakło nikomu. Ten dzień był wyjątkowy! Dzieci przeżyły szczęśliwe chwile, które na pewno na długo pozostaną w ich pamięci.

Pragniemy również w sposób szczególny podziękować sponsorowi, który ufundował poczęstunek oraz sfinansował wszystkie atrakcje, jakie czekały na maluchów w tym dniu. Bez jego pomocy zabawa nie przybrałaby tak atrakcyjnej formy, jaką miała.

Niech sukces, jaki odniosły studentki, będzie zachętą i doskonałym przykładem dla wszystkich, że warto podejmować wyzwania i dążyć do ich realizacji i spełniania, a kierując się powiedzeniem „chcieć to móc” sukces jest gwarantowany!

Monika Wąsek

Zabawa dla maluszków, fot.: arch. organizatorów

„SKRZAT” EWAKUOWANY

Ponad 300 studentów ewakuowano z Domu Studenta „Skrzat” AJD. Powód? – na czwartym piętrze akademika ktoś nie wyłączył żelazka i powstał pożar. Ogień zagrażał życiu i zdrowiu mieszkańców... Ryk syreny i krzątania na korytarzu. Sprawnie i szybko, choć z dużym zdziwieniem na twarzach ewakuowali się studenci. Na dworze powitał ich st. brygadier

Eugeniusz Andryszkiewicz (pracownik AJD). Uspokajał i zapewniał, że pożar to fikcja i to były tylko ćwiczenia.

– Nigdy nie lekceważcie informacji o jakimkolwiek zagrożeniu – tłumaczył studentom. – Zawsze, jeśli powstanie ogień należy poinformować o tym innych i samemu jak najszybciej opuścić budynek. W akcji uczestniczyli strażacy z Jednostki Pożarniczo-Gaśniczej nr 2.

– Wszystko przebiegło sprawnie. Studenci i pracownicy „Skrzata” prawidłowo zareagowali na sygnał o konieczności ewakuowania się – podsumował brygadier Jacek Frymus, dowódca JRG nr 2.

To nie pierwsze ćwiczenia w akademiku. Już w latach minionych ćwiczone ewakuację, wdrażając różne scenariusze. Jak podkreślają osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo, tego typu manewry trzeba wykonać przynajmniej raz w roku. Stanowią o tym przepisy. Ćwiczenia odbyły się 9 grudnia.

MM

Ewakuacja mieszkańców akademika, fot.: MM

ECHA KOSMOSU W AJD - 2011

Bogdan Wszolek

Planetarium Instytutu Fizyki AJD, obok realizacji swojej zasadniczej misji wobec społeczeństwa (pokazy), jest miejscem, gdzie skupia się całe życie astronomiczne uczelni i Miasta. Tu odbywają się regularne środowe spotkania członków Sekcji Astronomicznej Kola Naukowego Studentów WMP, Sekcji Astronomicznej Słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz innych częstochowskich miłośników astronomii. W cotygodniowych wykładach astronomicznych lub astronautycznych bierze udział średnio 25 osób. Z wykładami przyjeżdżają często astronomowie spoza Częstochowy. W ciągu roku odbywa się w Planetarium kilka konkursów astronomicznych o zasięgu regionalnym i krajowym. Mają miejsce też sesje i konferencje naukowe o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Tu rodzą się pomysły imprez i większych przedsięwzięć o charakterze astronomicznym i astronautycznym o szerokim zasięgu. Prawie kompletny spis przejawów aktywności astronomicznej w AJD można znaleźć na stronie www.ptma.ajd.czyst.pl (kronika).

Tu wymienię tylko bardziej spektakularnych zdarzeń.

Obserwacje zaćmienia Słońca

4 stycznia 2011 miało miejsce częściowe zaćmienie Słońca. Wiele osób w Częstochowie oglądało to zaćmienie, indywidualnie bądź w sposób zorganizowany. W Instytucie Fizyki AJD zorganizowano obserwacje przy pomocy teleskopu wyposażonego w filtr słoneczny, a także metodą *camera obscura*. Ponad 200 osób wzięło udział w tych obserwacjach.

Obchody 50-tej rocznicy pierwszego lotu człowieka w kosmos

W ramach obchodów lotu Jurija Gagarina w kosmos w dniu 12 kwietnia 1961 roku został wygłoszony w Planetarium wykład wybitnego miłośnika astronautyki z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie – mgr. Jacka Kruka. Prelegent nie tylko przypomniał szczegóły lotu, ale także omówił szczegółowo wizytę Jurija Gagarina w Polsce wkrótce po odbytym locie kosmicznym. Nadto zaprosił częstochowskich miłośników astronomii do udziału w zorganizowanej przez siebie w Krakowie konferencji naukowej „Wielki Jubileusz Wielkiego Lotu 1961-2011”, w której uczestniczyli m.in.: radziecki kosmonauta płk. Musa Manarow, który na stacji orbitalnej MIR spędził łącznie 541 dni, oraz gen. Mirosław Hermaszewski - jedyny polski kosmonauta. Częstochowianie zaznaczyli swoją obecność na konferencji wykładem wybitnego znawcy astronautyki - Waldemara Zwierzchlejskiego: „Radzieckie i rosyjskie statki

załogowe – od gagarinowskiego Wostoka do następcy Sojuza” oraz udzieleniem obszernego wywiadu telewizyjnego na temat konferencji. Wywiad Magdaleny i Kamila Wszolek jest dostępny w internecie na stronie: <http://www.youtube.com/watch?v=KNXWRUotP9U>.

Naukowo w Kijowie

W dniach 1-7 maja w Uniwersytecie Tarasa Szewczenki w Kijowie odbyła się międzynarodowa konferencja „18th Young Scientists Conference on Astronomy and Space Physics”. Uczestniczyły w niej czynnie studentki fizyki zrzeszone w Kole Naukowym Studentów WMP, przedstawiając plakaty odzwierciedlające ich prace badawcze w zakresie astrofizyki: Agnieszka Debudej „Narrow interstellar absorption lines in oPer direction”, Sylwia Kusiak „Broad diffuse interstellar bands in the direction of HD23180”, Julita Ozga „Diffuse interstellar bands towards δ Persei”.

Częstochowska Konferencja Młodych

W dniach 10-11 maja 2011 w Planetarium odbyła się III Częstochowska Konferencja Naukowa Młodych „Astrophisica Nova”, dla uczczenia 400. rocznicy urodzin Jana Heweliusza. Zorganizowały ją Instytut Fizyki AJD i Obserwatorium Astronomiczne UJ w Krakowie, przy wsparciu Polskiego Towarzystwa Astronomicznego, Polskiego Towarzystwa Miłośników Astronomii oraz stowarzyszenia „Astronomia Nova”. Wykłady prośzone wygłosili: *Prof. dr hab. Marek Biesiada (Uniwersytet Śląski)* - „Astrofizyka źródłem ograniczeń na egzotyczne teorie fizyczne”, *Dr Henryk Brancewicz (ZG PTMA w Krakowie)* - „Rok Heweliusza”, *Prof. dr hab. Piotr Flin (Uniwersytet Świętokrzyski)* - „Tadeusz Banachiewicz w Kazaniu i Tartu” oraz „Wybrane własności gromad galaktyk”, *Prof. dr hab. Jerzy Machalski (Uniwersytet Jagielloński)* - „Historia radioastronomii, jej największe odkrycia i przyszłość”, *Dr Beata Malec (Copernicus Center For Interdisciplinary Studies w Krakowie)* - „Strong lensing system as a tool of constraints on dark energy models”, *Dr Bogdan Wszolek (AJD)* - „Międzygwiazdowe pasma rozmyte i ich badanie w Częstochowie” oraz „Koncepcja utworzenia polskiego interferometru radiowego”. Młodzi astronomowie i studenci

REKORD POBITY

Karolina Jabłońska, studentka III roku Wychowania Fizycznego, poprawiła siedmioletni rekord Uczelni na dystansie 50 m stylem dowolnym podczas odbywających się corocznie Otwartych Mistrzostw AJD w pływaniu. W zawodach rozegranych 14 grudnia na pływalni Gimnazjum Nr 2 w klasyfikacji generalnej Mistrzostw oprócz Karoliny Jabłońskiej triumfowały Izabela Nabiłczyk i Justyna Wojdyra, a rywalizację mężczyzn wygrał Karol Murat przed Rolandem Otockim i Dawidem Kozakiem.

MM

z Polski i Ukrainy przedstawili w sumie 22 interesujące komunikaty. Przed rozpoczęciem konferencji oraz po jej zakończeniu wyświetlono w Planetarium seanse astronomiczne. Treści przyczynków konferencyjnych są zamieszczone w Częstochowskim Kalendarzu Astronomicznym 2012.

Final VIII konkursu astronomicznego URANIA

8 czerwca w Planetarium został rozegrany finał kolejnej edycji konkursu URANIA, adresowanego do gimnazjalistów i uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Szczegółowe informacje na temat konkursu można znaleźć na stronie: www.ptma.ajd.czyst.pl.

I Konkurs Artystyczny Ars Astronomia

8 czerwca w Planetarium zostały ogłoszone wyniki konkursu *Ars Astronomia*, zorganizowanego przez Stowarzyszenie Astronomia Nova i Częstochowski Oddział PTMA. 68 autorów z kraju i z zagranicy nadesłało łącznie 76 prac artystycznych różnego rodzaju. Były prace plastyczne, modele przestrzenne, utwory wierszowane, prezentacje multimedialne i próbki filmowe. Najmłodsza uczestniczka konkursu miała 7 lat, a najstarsza ponad 70. Bliższe szczegóły o konkursie zebrano na stronie www.astronomianova.org.

Spotkanie z Prezydentem

5 lipca odbyło się w Planetarium spotkanie częstochowskich miłośników z Panem Krzysztofem Matyjaszczykiem - Prezydentem Częstochowy. Podczas trwającego ponad dwie godziny zebrania przedstawiono Panu Prezydentowi aktualny stan częstochowskiej astronomii i określono możliwe perspektywy jej dalszego rozwoju. Proszono Prezydenta o pomoc w organizacji jurajskiego parku nauki, o zakup ze środków miejskich nowych seansów planetaryjnych, a także

o nadanie jednej z częstochowskich ulic nazwy „Romana Karola Janiczka”. Na wszystkie prośby Pan Prezydent zareagował pozytywnie, obiecując pomoc i deklarując ogólną przychylność wobec inicjatyw promowania astronomii i astronautyki w środowisku.

W stronę Marsa

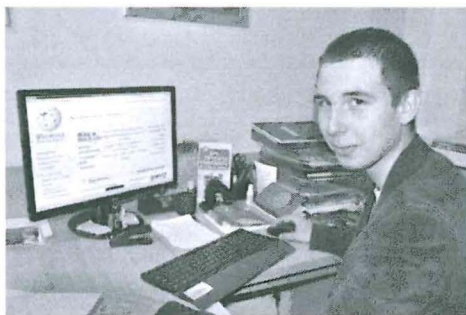
29 lipca Piotr Polubiec, wieloletni pracownik NASA, wygłosił w Planetarium wykład o aktualnej polityce NASA wobec załogowego lotu na Marsa, odsłaniając przy tym kulisy wielu działań Agencji, o których cicho w oficjalnych źródłach informacji, a zwłaszcza w mediach. Gość zdementował obiegowe opinie, że możliwości i zaangażowanie NASA w odniesieniu do podboju kosmosu, a Marsa w szczególności, drastycznie maleją wobec kryzysu ekonomicznego w USA. W dyskusji po wykładzie padło wiele szczegółowych pytań do prelegenta. Wobec obowiązujących pracownika Agencji różnych tajemnic, nie wszystkie odpowiedzi wystarczająco zadowolili pytających. Panu Polubcowi Częstochowa winna jest wdzięczność za pomoc w pozyskaniu kamienia księżycowego, który pod koniec roku 2010 był wystawiony w Muzeum Częstochowskim.

Krymska przygoda

W dniach 29.08. – 10.09 odbyła się astronomiczno-turystyczna studencka wyprawa naukowa na Ukrainę. W 10-osobowej grupie uczestników było troje studentów astronomii z UMK w Toruniu i pięcioro studentów AJD. Po drodze na Krym zwiedzano Lwów i Odessę. Bazy noclegowe na Krymie (Simeiz, Nauchny) zapewniło Krymskie Obserwatorium Astrofizyczne Ukraińskiej Akademii Nauk. Oprócz zwiedzania obiektów astronomicznych i udziału w konferencji naukowej poświęconej fizyce Słońca (Nauchny) nie brakowało czasu na kąpiele morskie, wycieczki górskie oraz zwiedzanie wielu ciekawych miejsc na Krymie. Szczegółowe sprawozdanie z wyprawy na stronie: www.ptma.ajd.czyst.pl.

STUDENT Z WIKIPEDII

Student biologii Jędrzej Szczyrek uzupełnia zasoby internetowej encyklopedii Wikipedia. Ma na swoim koncie już ponad setkę edycji. Opracował już pojęcia z kilku dziedzin: biologii, przeszłości Częstochowy czy produktów markowych. Właśnie zbiera materiały do hasła (Res Academicae). Pracownicy biura promocji AJD zasugerowali studentowi, by opracował również inne hasła dotyczące Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie: Akademiczne Centrum Sportu, czy hasła poświęcone wydziałom. W tej materii nadal można sporo w Wikipedii uzupełnić.

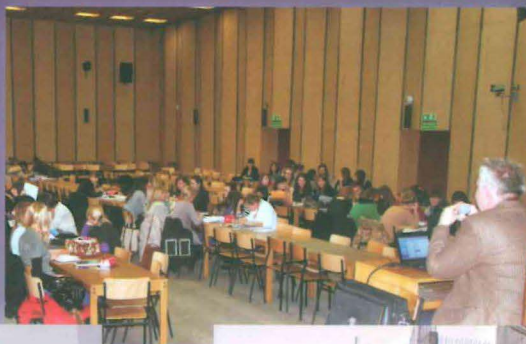

MM

Jędrzej Szczyrek, fot.: MM

Principia Newtona po polsku

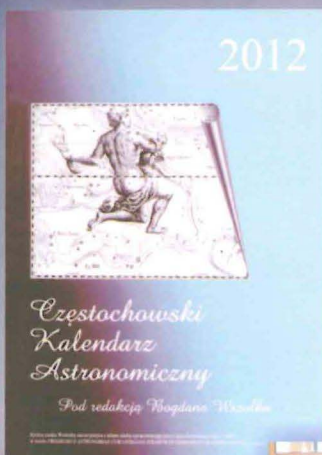
Po 342 latach od pierwszego wydania *Principiów* Isaaka Newtona doczekaliśmy się polskiego tłumaczenia tego dzieła. *Matematyczne zasady filozofii przyrody* (Principia) to dzieło na wskroś astronomiczne, co dla wielu, zwłaszcza nie astronomów, może być zaskoczeniem. Lektura dzieła wyraźnie odsłania niechlubną postawę Newtona, polegającą na przywłaszczaniu sobie osiągnięć naukowych innych uczonych. Szczególnie znamienne jest to w odniesieniu do dorobku Jana Keplera, z którego przede wszystkim Newton korzysta, i to przemilcza. Samo tłumaczenie, choć jest dobre, zyskałoby dodatkowo na jakości, gdyby było wcześniej skonsultowane z jakimś astronomem. Dowodem na to, że zaniedbano tę istotną sprawę, są błędy w nazewnictwie, mamy więc np. „ogony” u komet, zamiast „warkoczy”. Dzieło jest dostępne w czytelni biblioteki WMP AJD.

Fot.: arch.

ECHA KOSMOSU W AJD - 2011

Fot.: arch. B. Wszółka

Uczestnicy Sesji Naukowej na tarasie widokowym w Instytucie Fizyki AJD

W towarzystwie
M. Hermaszewskiego
Magdalena i Kamil
Wszółek

Uczestnicy i organizatorzy konkursu URANIA na tarasie widokowym IF

Od lewej: G. Maruszczuk, M. Nowak, B. Wszółek, P. Grzybowski,
K. Matyjaszczyk, D. Stefański, W. Zwierzchlejski, R. Rejment
oraz M. Stawiarski

Po wejściu na masyw Czatyrdachu. Od lewej: B. Wszółek,
P. Kaczmarek, M. Baziński, M. Marcinkowska z T. Nowakiem,
M. Wróbel, A. Majtyka, B. Grzejszczak, T. Kazimierczak
oraz R. Miszczyński

